

GŁOS

znad Niemna

20 kwietnia 2001r. Nr 16(467) Index 63863 Rok założenia 1989

Państwa i narody, które na podstawie kłamstwa, na podstawie negowania prawdy podają myśl polityczną, dążą do zguby.

Józef Piłsudski

KATYŃ - ZNAK OFIARY

Pamiętamy o bohaterstwie najlepszych synów Polski

Ponad pół wieku ukrywany był przed światem tragiczny los Polaków, choć już w 1943 roku Niemcy odnaleźli zbiorowe mogiły w lesie w okolicy Smoleńska.

To, że NKWD z rozkazu Stalina dokonało zbrodni katyńskiej, ujawnił dopiero komunikat agencji TASS z 13 kwietnia 1990 roku. Po 60. latach żony, dzieci i wnukowie pomordowanych poznali tragiczne losy najbliższych i miejsca ich wiecznego spoczynku. Groby bohaterów polskich stały się symbolem bólu i cierpienia najlepszych synów Ojczyzny. Są one świadectwem miłości i pamięci dla umęczonych w następnych pokoleniach.

W ubiegły piątek Polacy z Grodzieńszczyzny oddawali hołd zamordowanym przez NKWD w Katyniu, Miednoje i Charkowie, składając wieńce i zapalając znicze na Cmentarzu Wojskowym w Grodnie. Krzyż Katyński na Cmentarzu Wojskowym co roku łączy nie tylko tych, kogo dotknęła największa zbrod-

W Wielki Piątek Polacy zgromadzili się przy Krzyżu Katyńskim, aby uczcić pamięć ofiar stalinizmu

nia w dziejach ludzkości. Od lat przychodzi tu także młodzież na znak pamięci dla bohaterów, którzy oddali swoje życie za Ojczyznę. W tym roku za poległych w Katyniu i na całym obszarze byłego ZSRR modlili się przedstawiciele ZPB na

czele z prezesem Tadeuszem Kruczkowskim, Konsulatu Generalnego RP w Grodnie na czele z Konsulem Generalnym RP w Grodnie Sylwestrem Szostakiem, Stowarzyszenia Żołnierzy AK, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów,

Stowarzyszenia Ofiar Represji Politycznych, dyrekcja i młodzież z Polskiej Szkoły, harcerze. Oddano hołd pomordowanym, ich pamięć uczczono minutą ciszy. W swoim przemówieniu wiceprezes ZPB Józef Porzecki podkreślił, że sto-

jąc przy Krzyżu Katyńskim, który jest symbolem walczących w powstaniach narodowych w okresie odbudowy państwa polskiego, jak również podczas II wojny światowej z najeźdźcami ze Wschodu i Zachodu, Polacy z Grodzieńszczyzny pamiętają o bohaterstwie swoich przodków i strzegą miejsc pamięci narodowej, o czym świadczy obecność młodych ludzi. Konsul Generalny RP w Grodnie Sylwester Szostak, zwracając się do zebranych, przypominał tragiczne wydarzenia z 1939 roku i podziękował wszystkim, którzy się przyczynili do upamiętnienia obrońców Ojczyzny.

Społeczeństwo polskie w dalszym ciągu jest słabo poinformowane o istocie mordu, dotychczas nieznaną są miejsca pochówku około 7 tysięcy zamordowanych polskich oficerów. Pozostaje tylko mieć nadzieję, iż pamięć o poległych będzie sprzyjała szybszemu ujawnieniu prawdy, co ma szczególne znaczenie dla rozwoju przyszłych stosunków pomiędzy narodami.

Halina EJSMONT

W numerze:

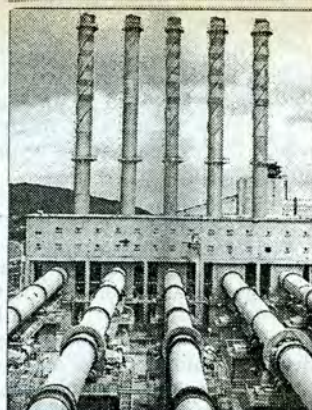
Podzieleni

2

Z nadzieją na pogodę

3

Nauka to podstawa

4

W stolicy po polsku

5

Połączeni przez wieki

10

Potrzeba działania

Wywiad z prezes oddziału ZPB w Lidzie

Izabelą Tyrkin przeprowadził redaktor Polskiego Radia Lesław Skinder

Ilu mieszkańców liczyła Lida w granicach II Rzeczypospolitej do 1939 roku?

- Dokładnie nie mogę powiedzieć, lecz przypuszczam, że około 40 tysięcy.

A teraz?

- Teraz 120 tysięcy, w tym około 60 tysięcy Polaków.

Czy są to ludzie aktywni, skupieni w Związku Polaków na Białorusi?

- Oczywiście, że są aktywni, lecz nie wszyscy. Lidzki oddział ZPB liczy 2400 członków, funkcjonuje jeszcze kilka oddziałów w pobliskich wsiach, w Lidzie także działa Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej. Powyższe organizacje polskie skupiają około 600-700 ak-

tywistów.

Czy to wystarcza do tego, by skutecznie działać na rzecz odrodzenia polskości na Białorusi?

- Wszystko zależy nie od ilości, lecz od jakości. Są ludzie bardzo zaangażowani w tę sprawę. Dzięki nim mamy już pewne osiągnięcia i sukcesy.

Pani zawsze słynęła z aktywności. Kiedy Pani rozpoczęła swoją działalność?

- Zaczęłam aktywnie działać od 1990 roku, od momentu, kiedy się dowiedziałam o istnieniu ZPB. Od razu odczułam potrzebę robienia tego, czego nie mogłam robić przez całe życie.

I od razu ster władzy chwyciła Pani w swoje ręce, bo jest Pani prezesem oddziału od wielu lat?

- Jestem prezesem od 1993 roku, wcześniej pracowałam w bibliotece, byłam prezesem Klubu Kobiet Polskich, byłam także członkiem zarządu lidzkiego oddziału ZPB.

Wykonując poszczególne prace, nauczyła się Pani tego, co powinien umieć prezes, żeby poradzić sobie z każdym kłopotem?

- Szczerze powiem, że nie wstydziałam się żadnej pracy. Dla mnie było radością robienie wszystkiego, co się łączyło z odrodzeniem polskości i uważam, że tak musi postępować każdy Polak. Rozpowszechniałam gazety polskie, chodziłam po

domach, namawiając rodziców, aby domagali się swoich praw do nauki dzieci w języku ojczystym, walczyłam o to z władzami miejskimi. Każdą pracę trzeba lubić i jeśli płynie to z serca, to człowiek nieustannie dąży do celu. Przede wszystkim lubię porządek, dokładność i chciałabym, żeby młodzież, którą zachęcam do działalności, także dbała o to, ponieważ zdaję sobie sprawę, że z czasem starzy działacze odejdą.

Pamiętam wiele lat temu podczas Festiwalu Kultury Polskiej w Iwii zobaczyłam Panią po raz pierwszy z zespołem pieśni i tańca. Kiedy chłopcy i dziewczęta występowali na estradzie, Pani, stojąc z boku za tłumem widzów, i śpiewała, i tańczyła, i dyrygowała, czyli przeżywała to wszystko, tak jak przeżywa człowiek, który traktuje to z miłością?

- Może i źle, że mam taki charakter, ponieważ nie jestem już młodym człowiekiem, lecz nie potrafię zachowywać się inaczej i czasami się spalam, ale Bóg dodaje mi siłę. Podczas ubiegłorocznej konferencji sprawozdawczo-wyborczej wszyscy zagłosowali na mnie, więc nie mogę zawieść swoich rodaków, muszę pracować dalej.

ciąg dalszy na str. 5

Szanowni Rodzice!

Już od kilku lat funkcjonują szkoły polskie w Grodnie i Wołkowysku. Uczniowie tych szkół uczą się języka polskiego, literatury, historii, kultury i tradycji polskich. Wykłada się język białoruski, rosyjski oraz obcy.

Szkoły posiadają bardzo dobre wyposażenie: sprzęt audiowizualny, pomoce dydaktyczne, są klasy komputerowe.

Rodzice - Polacy, nie zapomnijcie o swoim pochodzeniu, historii i kulturze.

Skorzystajcie ze stworzonych dla Was warunków. Pozwólcie swoim dzieciom uczyć się w języku ojczystym. Szczegółową informację można uzyskać:

Polska Szkoła, Grodno, ul. Kurczatowa 43, tel. 33-17-31

Szkoła Polska, Wołkowysk, ul. Sofii Pankowej 7a, tel. 2-16-23, 2-06-17

Dział Oświaty SZ ZPB

ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50

AKTUALNOŚCI

Azyl ochroniarzowi

Stany Zjednoczone przyznały azyl polityczny byłemu ochroniarzowi prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy.

Mykoła Melnyczenko ukrywał się od chwili udostępnienia taśm z nagraniami mającymi wskazywać na udział prezydenta Kuczmy w zabójstwie niezależnego dziennikarza Grigorija Gongadze. Pozbawione głowy ciała, uważane za zwłoki Gongadze, znaleziono w listopadzie ubiegłego roku. Prezydent zaprzecza jakoby był zamieszany w ten mord i twierdzi, że przedstawione przez Melnyczenkę taśmy są fałszywe. Niezależna komisja potwierdziła jednak ich autentyczność. Ukraińska prokuratura ściga jednak byłego ochroniarza za pomówienie i fałszerstwo. Sprawa Gongadze wywołała na Ukrainie liczne protesty społeczne. Domagająca się ustąpienia prezydenta Kuczmy opozycja zorganizowała już w Kijowie kilkanaście dużych manifestacji.

© REUTERS

Rosjanin a Fin - dwa bratanki

W stolicy Finlandii coraz częściej słychać na ulicy język rosyjski. Już co dziesiąty mieszkaniec Helsinek jest Rosjaninem. Czują się tu coraz lepiej, bo Finowie przestali się ich bać.

Oficjalnie w Helsinkach mieszka 30 tysięcy Rosjan, nieoficjalnie — 50 tysięcy. To znaczy, że co dziesiąty mieszkaniec fińskiej stolicy to Rosjanin.

Finlandia ma za sobą ponad wiek carskiego panowania, krwawe radziecko-fińskie wojny, anektowanie przez Moskwę Karelii i w końcu wiele lat w cieniu wielkiego sąsiada. Kiedyś Rosjanie nie mieli w Finlandii lekkiego życia. Niebezpiecznie było mówić po rosyjsku. Rosjanie zmieniali nazwiska na fińskie. Odchodzili od Cerkwi. Jeszcze na początku lat 90. na drzwiach sklepów były tabliczki „Rosjan wpuszczamy tylko pojedynczo”. Dziś jest inaczej. Rosjanie czują się tu coraz lepiej. Są rosyjskie gabinety lekarskie, przedszkola, sieci sklepów, gazety i radiostacje, są też rosyjskie restauracje. Dla Finów Rosja to sąsiad, ogromny rynek i partner, o którego warto zabiegać.

Jak z Gęsi woda

Hiszpański sąd odrzucił wniosek rosyjskiej prokuratury o ekstradycję Władimira Gusin'skiego. Oskarżony przez kremlofskie władze o wielomilionowe malwersacje szef medialnego holdingu Media-Most pozostanie więc w swej willi w Sotogrande na południu Hiszpanii. To nie musi jednak oznaczać końca sprawy potentata mediowego, bo prokuratorzy mogą w imieniu rosyjskich władz złożyć apelację od wydane go orzeczenia.

O odrzuceniu przez hiszpański wymiar sprawiedliwości wniosku o ekstradycję poinformował адвокат Gusin'skiego Domingo Plasas. Podkreślił, że prokuratura może jeszcze w ciągu trzech dni odwołać się od tej decyzji.

Rzecznik prasowy Gusin'skiego w Moskwie Dmitrij Ostalski stwierdził, że od miesięcy podkreślał, iż szef Media-Mostu nie dopuścił się żadnego przestępstwa, a cała sprawa ma wyłącznie charakter polityczny. „Orzeczenie niezawisłego sądu to potwierdza” — dodał Ostalski.

Władze rosyjskie oskarżyły Gusin'skiego o malwersacje na kwotę przekraczającą 250 mln dolarów. Miały być one związane z kredytem, którego Media-Mostowi udzielił Gazprom, a dokładnie związana z tym gazowym gigantem spółka Gazprom-Media. W grudniu 2000r. Gusin'ski został aresztowany. Wyszedł po wpłaceniu 5,33 miliona dolarów kaucji i od tej pory przebywa pod policyjnym nadzorem w swej hiszpańskiej posiadłości.

Zwolennicy Gusin'skiego uważają, że oskarżenia te nie mają podłoża finansowego, a jedynie polityczne. Władze na Kremlu, niszcząc szefa Media-Mostu, chciały zlikwidować należące do tego holdingu niezależne gazety i anty-putinowską telewizję NTV.

Upadek koncernu?

Philips chce zwolnić do 7 tys. pracowników. Poinformował o tym w oficjalnym komunikacie. Spodziewa się strat w drugim kwartale 2001r., spowodowanych słabszym popytem na jego produkty.

Jak ocenia serwis finansowy CNN, na wyniki największego producenta sprzętu elektronicznego w Europie oraz trzeciego na świecie wytwórcy półprzewodników i procesorów niekorzystnie wpłynął spadek koniunktury na rynku telekomunikacyjnym i komputerowym.

Przyczyną spadku jest — jak przekonują przedstawiciele Philipsa — mniejsze zapotrzebowania na jego produkty.

Wartość sprzedaży elektronicznego potentata spadła w pierwszym kwartale tego roku o jeden procent, do 82 miliardów euro.

„Nic nie wskazuje na to, że schłodzona, szczególnie w Stanach Zjednoczonych, gospodarka wkrótce się ożywi” — napisali szefowie koncernu w komunikacie. „Taki stan rzeczy spowoduje pogłębienie się słabszych wyników i wymusi dalszy spadek cen na rynkach, na których obecny jest Philips”. Precyzyjnych danych o stratach w okresie od kwietnia do czerwca Philips nie podał.

W marcu koncern ostrzegł inwestorów, że o 10 proc. spadną w pierwszym kwartale dochody jego działu procesorów. Nie wypowiadał się natomiast na temat obniżenia zysków w drugim kwartale.

W ramach redukcji kosztów holenderski potentat planuje ograniczenie wydatków o 2,5 mld euro. Oblicza, że restrukturyzacja będzie go kosztować ok. 350 mln euro.

Arena, BBC, AD, WS

PODZIELENI

Los ukraińskiego rządu zostanie rozstrzygnięty w ciągu miesiąca

Po wystąpieniu w parlamencie premiera Ukrainy Wiktora Juszczenki ze sprawozdaniem z rocznej działalności, rząd znalazł się w sytuacji zagrożenia. W ciągu miesiąca ma się odbyć głosowanie deputowanych parlamentu w sprawie wotum nieufności wobec gabinetu Juszczenki.

Wystąpienie i dyskusja w sali posiedzeń na temat oceny pracy rządu trwała blisko siedem godzin. Większość występujących deputowanych uznała pracę rządu jako niezadowalającą, ale — w opinii obserwatorów — zwycięzcą debat był premier.

Według tych opinii szef rządu ukraińskiego triumfował stosując przekonujące argumenty, w tym liczby, wskazujące na poprawę sytuacji gospodarczej w kraju. Chwalono też rzeczowe wypowiedzi i łatwy w odbiorze styl premiera.

Dajcie mu szansę

Bardzo sprzyjał Juszczenkę przewodniczący parlamentu Iwan Pluszc. „Dymisja rządu Juszczenki może mieć destruktywne następstwa i z pewnością jeszcze bardziej zaostrzy sytuację w kraju” — powiedział Pluszc, podsumowując kilkugodzinne posiedzenie parlamentu. „Ten rząd zrobił więcej niż wszystkie poprzednie. Trzeba dać mu szansę na przeprowadzenie drugiego etapu reform” — argumentował. Zmiana położenia, w jakim znalazł się teraz rząd, nastąpiła w znacznej mierze dzięki przewodniczącemu, który nie dopuścił do natychmiastowego głosowania nad losem gabinetu, jak chcieli tego komuniści. Dzięki temu premier uzyskał dodatkowy czas na pertraktacje z klubami oligarchów i komunistów, które domagają się jego dymisji. Według niektórych opinii, w zamian za przekazanie im

Zwolennicy premiera Ukrainy Wiktora Juszczenki (zd. na transparencie) przed parlamentem

pod kontrolę kilku ministerstw, oligarchowie są w stanie zrezygnować z żądania natychmiastowej dymisji całego rządu.

Nie chcę mówić, że to kryzys

Po zakończeniu debat Juszczenko wyszedł do kilku tysięcy swych zwolenników, którzy od rana stali z barwnymi flagami i transparentami u ścian Rady Najwyższej. Premier podziękował zgromadzonym za poparcie, a następnie dodał, że Ukraina nadal znajduje się w ciężkiej sytuacji. „Ale nie chcę mówić,

Oligarchowie + komuniści = ?

Dla klubów oligarchicznych zmiana na stanowisku premiera ma duże znaczenie. Przede wszystkim uzyskałaby kontrolę nad rządem, co pozwoliłoby na nadrobienie strat finansowych, których doznali podczas ubiegłorocznej walki Juszczenki z „szarą strefą”, a więc i z nimi.

Oprócz tego kontrola nad rządem rozszerza możliwości wpływania na elektorat przed wyborami parlamen-

tarnymi w marcu następnego roku. Z kolei wygrane wybory do parlamentu otworzyły drogę do wcześniejszego usunięcia prezydenta Kuczmy drogą impeachmentu.

Od pewnego czasu oligarchowie idą w tych działaniach ręką w rękę z najliczniejszym w Radzie Najwyższej klubem komunistów, którym nie podobają się zapędy Juszczenki w stronę gospodarki rynkowej i jego prozachodnie poglądy.

Przyszłość gospodarki

Zwolennicy rządu Juszczenki w parlamencie czarno widzą przyszłość Ukrainy po ewentualnym przejęciu rządu przez komuno-oligarchiczną większość. Według nich do gospodarki wróci chaos, a do polityki odwrót od Zachodu, gdyż biznes większości oligarchów jest powiązany z Rosją.

Z kolei oligarchowie, paradoksalnie, swe nadzieje wiążą m. in. z niezłym stanem gospodarczym. „Im się wydaje, że siłą rozpędu gospodarka będzie się nieźle trzymała co najmniej przez rok, czyli do wyborów parlamentarnych. A co będzie dalej — tym się specjalnie nie przejmuję” — powiedział PAP były wicepremier, szef partii „Reformy-Kongres” Wiktor Pynzenyk.

O losie zadecyduje prezydent

W kulisach parlamentu mówi się, że losy rządu będą decydowały się nie tu, a w administracji prezydenta Leonida Kuczmy. Stanowisko Kuczmy na razie nie jest jasne. Prezydent radził premierowi, by walczył. Co poradzi oligarchom — nie wiadomo. Wiadomo natomiast, że jest przez nich mocno nakłaniany do wyrażenia zgody na dymisję Juszczenki.

PAP, WS

BLISKI WSCHÓD

Eskalacja konfliktu

W odwiecie za zabicie żołnierza izraelskiego przez Hezbollah samoloty izraelskie przeprowadziły atak na kryjówkę bojowników Hezbollahu w południowym Libanie i zbombardowały stacje radarowe wojsk syryjskich, stacjonujących w Libanie.

Według różnych źródeł w regionie zginęło od jednego do trzech żołnierzy syryjskich, zaś czterech-sześciu jest rannych. Izraelski atak nastąpił wkrótce po informacji bojowników Hezbollahu, że zaatakowali oni pociskami Sagger izraelski czołg i zabili lub ranili jego załogę. Do zdarzenia doszło w okolicach osady Szebaa, w spornej strefie między granicą Libanu a okupowanymi przez Izrael Wzgórzami Golan.

Premier Libanu Rafik al-Hariri potępił akcję Izraela określając ją jako „poważną agresję przeciwko Libanowi i Syrii”. Wezwał on społeczność międzynarodową, aby podjęła szybkie działania dla ograniczenia reperkusji nowych napięć, które mogą przybrać „niebezpieczne rozmiary”.

Izraelski atak, pierwszy na cele syryjskie w Libanie od 1982 roku, spotkał się z szerokimi komentarzami na całym świecie.

Przywódca palestyński Jaser Arafat określił ataki izraelskie na syryj-

skie pozycje wojskowe w Libanie jako akt „poważnej eskalacji”, która może wciągnąć region w „sytuację skrajnie niebezpieczną”.

„ONZ uznała, że nocne naloty były „pogwałceniem „niebieskiej linii”, którą usiłujemy ochraniać, ponieważ mimo wszystko jest ona gwarancją dla wszystkich” — powiedział przedstawiciel Kofiego Annana. „Niebieska linia”

jest wyznaczonym przez ONZ odpowiednikiem granicy między dwoma krajami.

Ataki izraelskie skrytykowała też Rosja, choć wezwała do poszanowania interesów wszystkich stron. „Reagujemy negatywnie na takie działania” — powiedział dziennikarzom rosyjski wiceminister spraw zagranicznych Wasilij Sriedin, zaś prezydent Putin oświadczył: „Tylko uwzględniając interesy wszystkich stron można osiągnąć pokój mocny i trwały”.

Administracja USA potępiła „eskalację przemocy” na Bliskim Wschodzie, obciążając za nią winą ekstremistów z Hezbollahu, ale odmawiając uznania akcji Izraela przeciw celom syryjskim w Libanie za uzasadnioną.

Wojska izraelskie wtargnęły też na teren palestyński. Podczas starć z żołnierzami izraelskimi rannych zostało także 16 Palestyńczyków. Doszło do nich, kiedy wojskowe buldożery zniszczyły posterunek policji palestyńskiej w strefie Gazy, w pobliżu granicy egipskiej, poinformowały władze palestyńskie. Po niespełna 24 godzinach izraelscy żołnierze wycofali się z okupowanego przygranicznego obszaru. To było pierwsze od 7 lat wtargnięcie Izraelczyków na teren Autonomii Palestyńskiej i spotkało się z ostrą krytyką społeczności międzynarodowej.

WS

Z nadzieją na pogodę

W tym roku wskaźnik plonów na Grodzieńszczyźnie będzie bardziej niż w latach poprzednich zależał od warunków pogodowych

Pprzed naradą selektora w z prezydentem Głos poprosił opowiedzieć o przebiegu wiosennych robót polnych na Grodzieńszczyźnie kierownika Działu Uprawy Roślin Grodzieńskiego Obwodowego Urzędu Rolniczo-Spożywczego Franca Żyżniewskiego.

Pogoda dobra do siewu

Błędna jest ocena skuteczności prowadzenia kampanii siewnej na podstawie tego, że jest ona opóźniona lub też przyspieszona w stosunku do poprzednich lat — rozwiata na samym początku jeden z funkcjonujących, między innymi w prasie, stereotypów profesjonalista. Opóźniona i chłodna wiosna, jaką mamy w tym roku, zdaniem Franca Żyżniewskiego, wcale nie jest problemem: „Tak wilgotna i chłodna wiosna, jaką mamy w tym roku, stwarza idealne warunki do siewu kultur zbożowych. Dzięki takim warunkom w glebie utrzymuje się wilgoć, która sprzyja rozwojowi systemu korzeniowego roślin. Stąd — zadanie dla naszych gospodarstw, by zdążyły w tym chłodniejszym okresie wiosny zasieć zboża, które zajmą 56 proc. ziem uprawnych na Grodzieńszczyźnie”.

Według rozmówcy Głosu najwyższe wskaźniki urodzajności, jakie utrzymuje w ciągu ostatnich 15-20 lat Grodzieńszczyzna, spowodowane były nie tym, że region jako pierwszy kończył kampanię siewną, lecz tym, że miejscowi specjaliści zawsze bardziej ufali własnej wiedzy i doświadczeniu, niż wpływającym od władz wskazówkom i rozporządzeniom. „Tajemnica sukcesu Grodzieńszczyzny w dziedzinie rolnictwa polega na tym, że w odróżnieniu od innych obwodów mamy dużo wysokowykwalifikowanych specjalistów starej generacji” — oświadcza Franc Żyżniewski.

Faktor ludzki i historyczny

Istotnym plusem rolnictwa Grodzieńszczyzny jest to, że dzięki opóźnionemu przyjeździ na te tereny władzy radzieckiej wśród tutejszych mieszkańców zachowało się poczucie gospodarza.

„Wiadomo przecież, że we wschodnich regionach kraju rolnicy pracują często tylko pod przymusem — opowiada kierownik działu

Na razie pogoda dopisuje pracom polowym

uprawy roślin. — Nasz rolnik, z kolei, bez podpowiedzi wie, co i kiedy należy zrobić i robi to, bo kulturę rolną przejął z dziadów pradziadów. W ogóle na naszego rolnika krzyżać, jak to się dzieje na wschodzie kraju, nie wolno.

Problemy z nawozami

Niestety na wynik ostateczny składa się nie tylko stosunek ludzi do swojej pracy. W warunkach białoruskiego rolnictwa istnieją czynniki, wpływające na przyszły urodzaj, na które rolnicy nie mają wpływu. W tym roku bardzo ostro stanął problem deficytu nawozów. Stan finansowy gospodarstw sprawił, że nie udało im się zgromadzić niezbędnej ilości nawozów zarówno mineralnych, jak i organicznych. W bieżącym roku posiada się ich o 36 proc. mniej niż w roku ubiegłym.

— Tę różnicę da się nieco zmniejszyć — oświadcza Franc Żyżniewski. — Dochodzą bowiem jeszcze nawozy azotowe, które będziemy wnosili jeszcze przez cały kwiecień i maj. Nie udało się jednak zlikwidować deficytu fosforu, którego zgromadzone zostało 35-40 proc. od potrzeb.

Nieco pociesza specjalistę od uprawy roślin to, że w latach ubiegłych fosfor wnoszono do gleb w należytych ilościach i — dzięki temu, że lata te były stosunkowo suche — powinien on w glebie pozostać.

Brakuje natomiast nawozów organicznych. Franc Żyżniewski tłumaczy to tym, że niektóre gospodarstwa nie potrafiły zapewnić

sobie niezbędnej ich ilości, gdyż mają niedostatecznie rozwiniętą hodowlę bydła. Ogólnie wskaźnik zabezpieczenia nawozami organicznymi w obwodzie wynosi nieco ponad 80 proc. Oznacza to, że zamiast 13 ton nawozów na hektar, wniesionych zostało na razie za ledwie 11. „Nawet w tej sytuacji jesteśmy jednak o głowę do przodu w porównaniu do reszty obwodów kraju” — zauważa specjalista.

Tradycyjnie ostro stoi w tym roku problem paliwa. „Nasze gospodarstwa przyzwyczajone są do robienia pewnego zapasu — opowiada Franc Żyżniewski — lecz obecnie sytuacja jest taka, że wszystkie rezerwy są

wyczerpane. Władze republikańskie i obwodowe obiecują pomoc w tym zakresie i pomoc ta na pewno nadejdzie, lecz chciałoby się oczywiście, by kołchozy mogły zapewnić swoje potrzeby samodzielnie, a nie czekać w ostatniej chwili na zbawczą rękę władzy”.

Pytanie o tegorocznym urodzaju Franc Żyżniewski odpięra słowami: „Wszystko zależy od Pana Boga”. Oświadczenie to nie jest skutkiem charakterystycznych dla przedstawicieli branży rolniczej uprzedzeń do prognozowania plonów, lecz ma pod sobą całkiem realną podstawę:

— Dziś wnosimy nawozów o wiele mniej, niż w latach poprzednich. Z tego też po-

wodu bardziej jesteśmy uzależnieni od warunków pogodowych. Dobrze nawazona gleba rekompensuje deficyt wilgoci, chroni rośliny przed przymrozkami oraz niweluje ewentualne błędy z zakresu technologii rolnictwa — opowiada kierownik działu uprawy roślin. — Tak więc — gdyby z pogodą się poszczęściło — będziemy mieli urodzaj nie gorszy, a może nawet i lepszy od reszty obwodów.

Pierwsi na mecie

Sukcesy Grodzieńszczyzny w dziedzinie rolnictwa sprawiły, że według ostatnich ustaleń miejscowe gleby uznano za najlepsze w kraju. Franc Żyżniewski z tym się zgadza tylko częściowo. „Moim zdaniem Mohylewszczyzna ma lepsze gleby” — oświadcza i podkreśla, że sukcesy w dziedzinie rolnictwa Grodzieńszczyzna zawdzięcza przede wszystkim mieszkańcom tu ludziami, którzy bez względu na zmianę władzy i ustroju państwowego, wbrew niesprzyjającym często warunkom pogodowym i klimatycznym potrafią zapewnić stabilnie największą urodzajność w kraju.

Na ostatnie pytanie Głosu, czy spodziewają się rolnicy Grodzieńszczyzny pochwały, czy też nagany od prezydenta w związku z opóźnieniem siewu, Franc Żyżniewski odpięra: „Chwalić należy nie tego, kto pierwszy startuje, lecz tego, kto będzie pierwszy na mecie”.

Andrzej PISALNIK

STATYSTYKA

Mleko to zdrowie

Grodzieński Obwodowy Urząd Statystyki ogłosił dane fragmentarycznego badania 679 gospodarstw domowych.

W ciągu miesiąca wydatki konsumpcyjne na rodzinę wyniosły średnio 76310 rubli. W tym na zakup produktów żywnościowych wydano 56 proc., na odzież, tkaniny i obuwanie — 12,9, na transport i łączność — 9,1, alkohol — 3,5, na kulturę, sport i oświatę — 1,7 proc.

Wiele rodzin posiada ogrody i działki przyzagrodowe. 92,1 proc. opytanych rodzin hoduje ziemniaki i warzywa. Mieszkańcy miast zużywają 83,5 proc. ziemniaków, 65,1 — warzyw, 49 proc. — owoców i jagód, wyhodowanych na działkach.

Mieszkańcy wsi zużywają 53,1 wyprodukowanego na własny użytek mięsa, mieszkańcy miast — 11,3 proc.

Mimo dużych wydatków na żywność, dobrego urodzaju z ogrodów, nasza racja żywnościowa mogłaby być lepsza. Średnio na jedną osobę w obwodzie ilość spożywanych kalorii wyniosła 2525,5 kilokalorii na dobę.

Osoba, wykonująca pracę intelektualną

(uczony, pedagog, lekarz, pracownik kulturalno — oświatowy i t.d.), powinna spożywać 3000 kilokalorii, pracownik wykonujący średnią pracę fizyczną — 3500, ciężką — 4000.

W ciągu roku grodnianin spożył średnio 47,6 kg mięsa, 10,8 — ryby, 104,3 chleba, 112 kg owoców i warzyw. To jest o wiele mniej zalecanej normy, wyjątek stanowi mleko. Norma jego spożycia przekroczyła normę półtorakrotnie i wyniosła 301,6 kg.

Uczni radzą zjadać w ciągu dnia 200 gr mięsa, 0,5 l mleka, do 500 gr chleba, 300 — ziemniaków, 400 — warzyw, 50-100 — cukru, 40-50 — krupy, 20-30 — oleju, 10-15 — tłuszczu. Jeżeli wskaźniki te pomnożyć przez liczbę dni w roku, to widać, że nasze niedożywienie jest bardzo odczuwalne.

Potwierdza to, iż ceny na produkty osiągnęły największy poziom. Wydajemy na nie większą część wypłaty, a jednak jesteśmy głodni. Prawie 185 tys. rodzin obwodu, to jest 42,2 proc., ma dochody mniejsze od minimum socjalnego. Pięć lat temu takich rodzin było 165,8 tys.

RK

OPINIA

Zdaniem „eksperta”

Będąc z wizytą roboczą w obwodzie swierdłowskim (Rosja), prezydent Białorusi skomentował sytuację wokół rosyjskiej prywatnej stacji telewizyjnej NTV.

Według źródeł rosyjskich, A. Łukaszenko oświadczył, że na Białorusi również miały miejsce „określone konflikty”, dotyczące wolności słowa, lecz na dzień dzi-

siejszy wszystkie one zostały „pomyślnie rozwiązane”. Z tych konfliktów, oświadczył prezydent, on wynioskował jedno: dziennikarzy łamać nie wolno.

Jeżeli chodzi o rosyjskie spółki telewizyjne, w tym — NTV, Łukaszenko jest pewny, iż dzisiaj są one najmocniejsze i najbardziej profesjonalne na całym świecie.

Prasa białoruska ma od

kogo się uczyć — oświadczył prezydent. „CNN pod żadnym względem nie dorównuje telewizji rosyjskiej. Telewizja rosyjska jest najpotężniejsza, należy ją chronić” — zauważył Łukaszenko. Przy czym, według prezydenta, telewizja powinna obsługuwać potrzeby państwa oraz propagować politykę państwową.

BielaPAN, PAT

Z propozycją rozpatrzyć pytanie o wysokości zarobków pracowników sfery budżetowej Sił Zbrojnych zwrócił się do premiera Władimira Jermoszyna przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Białoruskiej Władimira Hanczaryk. „Podwyżka pensji z dnia 1 kwietnia br. w organizacjach budżetowych nie rozstrzygnęła tego problemu w Siłach Zbrojnych” — oświadczył Hanczaryk.

Prezydent Mołdawii Władimir Woronin na razie nie ma zamiaru wnieść na rozpatrzenie liderów Białorusi i Rosji propozycji o ewentualnym przyłączeniu się tego kraju do Związku Białorusi i Rosji. Takie oświadczenie padło podczas pobytu Woronina 16 kwietnia w Moskwie, gdzie prezydent przebywał z roboczą wizytą.

„U nas, w Mołdawii, pytanie to ma zostać zbadane, co wymaga czasu” — oświadczył Woronin. Dodał też, że chce się dowiedzieć w jakim stopniu są zainteresowane przyłączeniem Mołdawii do ZBiR-u Rosja i Białoruś.

Oskarżenia pod adresem misji OBWE na Białorusi, które padły ostatnio z ust przewodniczącego KGB Białorusi Leonida Jerina — są niesprawiedliwe. Mówi się o tym w oficjalnym oświadczeniu Grupy Konsultacyjno-Obsługowej OBWE (GKO OBWE) na Białorusi, które podano do wiadomości publicznej 16 kwietnia.

Oświadczenie jest reakcją na opublikowaną w mediach wypowiedź Jerina, według której kształcenie obserwatorów na wybory prezydenckie, z wykorzystywaniem środków organizacji międzynarodowych, jest jedną z metod werbowania obywateli Białorusi przez zagraniczne służby specjalne.

GKO OBWE oświadczyła w związku z zarzutem, że wsparcie w zakresie kształcenia obserwatorów jest działalnością standardową dla OBWE, która była prowadzona bez zarzutu ze strony władz Białorusi przed wyborami samorządowymi w roku 1999 i parlamentarnymi w roku 2000.

„Kampanie propagandowe skierowane przeciwko instytucjom międzynarodowym, działającym na Białorusi, czynią szkodę prestiżowi kraju za granicą” — zaznacza się w oświadczeniu OBWE.

Prawie czterokrotnie spadły od roku 1993 wydatki państwa na restaurację pomników historii i kultury Białorusi.

Jeżeli w roku 1993 suma funduszy przydzielonych Komitetowi ds. Restauracji i Konserwacji Pomników w cenach roku 1991 wyniosła 11 milionów rubli, to w ciągu ostatnich trzech-czterech lat nie przekracza ona kwoty 3 milionów rubli w tych samych cenach.

Wobec braku funduszy komitet koncentruje się na konserwacji i restauracji pomników najbardziej tego wymagających, którymi są: cerkiew Pietropawłowska w Mińsku (XVIIw.), cerkiew Spaso-Preobrażeńską w Połocku (XIIw.) oraz grodzieński (XI-XIIw.) i nowogródzki (XIV-XVIw.) zamki.

RR, BielaPAN, PAT

Ceny paliw 19 kwietnia 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
450	556	636	388
0,35*	0,43*	0,50*	0,3*
Stacje koncernu Bielnieftiechim			
450	556	636	388
Stacje kampanii LUKOIL			
450	556	636	388

* cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 19.04.2001r.

USD		DEM		RUR		PLN		EURO	
skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed
1320,00		594.69		45,71		326.61		1163.12	

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001

CNAC001

AKTUALNOŚCI

Ku zwycięskiej kampanii

Krzysztof Janik stanął na czele sztabu wyborczego koalicji SLD-UP. Jego zastępcą został Tomasz Nałęcz. W skład sztabu weszli również m. in. Aleksandra Jakubowska, Lech Nikolski, Wacław Martyniuk. Rzecznikiem kampanii jest Michał Tober.

Mimo że nie ma jeszcze konkretnej daty wyborów, partie polityczne już zwracają szyki. Koalicja SLD-Unia Pracy pierwsza przedstawiła swój sztab wyborczy. Szef SLD Leszek Miller podkreślił, że zadaniem sztabu będzie opracowanie kalendarza kampanii wyborczej, dokończenie prac programowych i przedstawienie programu wyborczego. „Chcielibyśmy, aby była to kampania zwycięska” — zapowiedział Krzysztof Janik.

Na razie zdradzono, że kampania złożona będzie z dwóch części. „W pierwszej części kampanii — do 7 lipca — będziemy się starali przekazać jak najwięcej sygnałów obrazujących cele programowe” — zapowiedział Leszek Miller. Dodał, że 7 lipca odbędzie się konwencja wyborcza SLD i UP. Szef Sojuszu podkreślił, że zadaniem sztabu będzie opracowanie kalendarza kampanii wyborczej, dokończenie prac programowych i przedstawienie programu wyborczego wyborcom. Miller zapowiedział, że w drugiej części ciężar prowadzenia kampanii będzie spoczywał także na kandydatach do Sejmu i Senatu. „Ludzie ci codziennie będą się starali przekonać wyborców, że są najlepszymi kandydatami”.

Zwolnienia grupowe w Daewoo

W fabryce FSO na warszawskim Żeraniu rozpoczęły się zwolnienia grupowe. Pracę może stracić nawet 1300 osób spośród zatrudnionych obecnie 4900 pracowników. Zarząd zakładu takie działania tłumaczy spadkiem sprzedaży samochodów i trudną sytuacją finansową zakładu.

Z powodu bankructwa Daewoo Motor w Korei koncern przeżywa poważne kłopoty. Według planu z fabryki na całym świecie ma odejść ponad 6.800 pracowników.

W Daewoo zostaną „ludzie o najwyższej przydatności zawodowej”. Ponadto zakład będzie się starał chronić część pracowników. Chodzi o ludzi, którzy są głównymi żywicielami rodzin oraz o tych, którzy przepracowali w firmie ponad 20 lat. Walkę o każdego pracownika zapowiadają też związki zawodowe. Tu nie można generalizować co do przydatności osób, trzeba rozpatrywać każdy przypadek z osobna. Pracodawcy obiecują odprawy w wysokości od czterech do piętnastu pensji. FSO zatrudniło specjalną firmę, która ma pomóc zwalnianym pracownikom. Ma ona zapewnić oferty pracy oraz — co również bardzo ważne — cykl szkoleń związany ze znalezieniem się pracownika na rynku pracy.

Brak decyzji

Rozpoczęcie ponownego procesu generała Czesława Kiszczaka odrzucił Sąd Okręgowy w Warszawie. Były szef MSW jest oskarżony o przyczynienie się na początku stanu wojennego do śmierci 9 górników w kopalni „Wujek” oraz zranienia 25 w kopalni „Manifest Lipcowy”. Sąd odrzucił postępowanie, aby na specjalnym posiedzeniu rozstrzygnąć, czy zarzucane generałowi Kiszczakowi przestępstwo ulega przedawnieniu. Zdaniem prokuratora termin przedawnienia upłynie w styczniu 2005 roku. Zgodnie z nowym kodeksem — jeśli osoba zajmująca państwowe stanowisko spowodowała zagrożenie na życie ludzi, a nawet powoduje ich śmierć, to takie postępowanie nie przedawnia się — mówią adwokaci. Obrońca generała twierdzi, że Czesław Kiszczak nie chce dociekać, czy sprawa ulegnie przedawnieniu, czy też nie. Chce orzeczenia sądu, bo jest przekonany o swojej niewinności.

75-letniemu generałowi zarzuca się, że jako szef MSW spowodował powszechne niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzi. 13 grudnia 1981 roku wysłał tajny szyfrogram do milicji, aby pacyfikowała strajkujące zakłady. Generałowi Kiszczakowi grozi od 2 do 12 lat więzienia.

Uszanowanie

Prokuratura w Ostrzeszowie umorzyła śledztwo w sprawie znieważenia głowy państwa Watykan oraz obrazy uczuć religijnych w trakcie powitania na lądowisku w tej miejscowości w 1997r. prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

Siwec nie chciał komentować postanowienia prokuratury umarzającego śledztwo. Dodał jednak, że „jako człowiek jest zadowolony z tego postanowienia”.

Ostrzeszowska prokuratura uznała, że „zdarzenie nie zawierało znamion czynu zabronionego” — powiedział Janusz Walczak, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Kaliszu.

Wątpliwości co do umorzenia śledztwa ma minister sprawiedliwości Lech Kaczyński. „Ale to nie ja będę rozważał ewentualne zażalenie, tylko prokuratura okręgowa, a ewentualnie później sąd, choć myślę, że to już nie będzie potrzebne” — powiedział Kaczyński. Dodał, że ma nadzieję, iż prokuratura okręgowa podzieli wątpliwości jego — jako prokuratora generalnego — dotyczące oceny zdarzenia, np. czy miejsce zdarzenia było miejscem publicznym.

Zdaniem biskupa Tadeusza Pieronka, decyzję prokuratury należy uszanować. „Jest zwyciężaj, że w całym cywilizowanym świecie wyroki się uznaje” — powiedział.

Po emisji filmu do prokuratur w Kaliszu i Ostrzeszowie wpłynęło 1171 wniosków od osób prywatnych i organizacji społecznych, w których domagano się ukarania prezydenta i jego ministra. Stały się one podstawą do wszczęcia śledztwa.

Nauka to podstawa

We wszystkich koncepcjach rozwoju gospodarki zadaniem podstawowym na najbliższe lata jest doganianie Unii Europejskiej

Przedstawiciele rządu, ekonomiści i politycy, spotkali się w Pałacu Prezydenckim, aby zastanowić się, co zrobić z polską gospodarką. A jej stan określa spadająca inflacja, rosnący eksport oraz wolniejszy wzrost gospodarczy i coraz większe bezrobocie.

Rządowi stratedzy wyliczyli, że Hiszpanię — do której często Polskę się porównuje — dogoni w 2023 roku, pod warunkiem, że będzie rozwijać się w tempie 6 proc. rocznie.

Tymczasem pesymistyczne prognozy mówią o wzroście gospodarczym w tym roku nie przekraczającym 4 proc. A to oznacza, że poziom Hiszpanii Polska osiągnie za niecałe... 70 lat. Dlatego ekonomiści z Polskiej Akademii Nauk proponują, że trzeba inwestować i rozwijać, to co najszybciej przyniesie wymierne korzyści: edukację, naukę, nowe technologie informatyczne. „Inwestowanie w naukę to podstawa” — zgadza się szef rządowych strategów minister Jerzy Kropiwnicki, współautor dokumentu określającego strategię rozwoju dla Polski do 2020 roku.

Ekonomiści nie mają złudzeń, że trudno będzie przekonać rządzących, aby przy skąpm budżecie prze-

znaczyci więcej właśnie na naukę. Ich zdaniem przyjęcie programu rozwoju — nie podlegającego później wpływom politycznym — to już nie potrzeba ale konieczność.

Według ekspertów

O 3,8 procent wzrośnie polski produkt krajowy brutto w 2001 roku — głosi raport OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju — red.). W przyszłym roku ekonomiści z OECD spodziewają się tempa wzrostu polskiej go-

spodarki na poziomie 3,9 procent PKB.

Najnowszy raport OECD przewiduje spadek tempa wzrostu gospodarczego Polski w porównaniu do ubiegłego roku, kiedy wyniósł 4,1 procent PKB. Podobnie jak polscy ekonomiści, również OECD przewiduje ożywienie wzrostu w drugim półroczu, w którym odwróci się tendencja zarysowana w czwartym kwartale 2000r. i w pierwszych trzech miesiącach obecnego.

W porównaniu z progno-

zami rodzimych ekspertów, OECD w większym stopniu wyraża obawy co do możliwości ożywienia popytu gospodarczego przez restrykcyjną politykę monetarną banku centralnego w drugiej połowie 2000r. Oprócz tego analiza OECD zwraca uwagę, że potencjalnym zagrożeniem dla koniunktury gospodarczej kraju znad Wisły jest słabsze tempo wzrostu wśród głównych polskich partnerów handlowych oraz nadmierne umacnianie się kursu złotego. Na tej podstawie eksperci OECD prognozują dalszy wzrost stopy bezrobocia w Polsce.

KRYMINAL

Polskiego księdza zamordowano w Jarcewie na Syberii, w Kraju Krasnojarskim — podały rosyjskie agencje. Zwłoki 76-letniego kapłana znaleziono w Wielkanocną Niedzielę w domu, który służy za kaplicę. Związane ręce i ślady na ciele wskazują na to, że ksiądz Frąckiewicz był torturowany. Milicja zatrzymała mieszkańca Jarcewa podejrzanego o dokonanie zbrodni. Konsul Generalny RP w Rosji Jerzy Rychlik potwierdził informację o śmierci polskiego księdza.

Według miejscowej milicji motywem morderstwa był rabunek. Funkcjonariusze zatrzymali już podejrzanego o dokonanie zabójstwa w Niedzielę Wielkanocną mieszkańca wioski, który w przeszłości był już karany. Śledztwo trwa.

Gregokatolicki ksiądz Jan Frąckiewicz od sześciu lat prowadził parafię w miejscowości Jarcewo — 800 kilometrów od Krasnojarska. Z informacji udzielonych przez Kurie Biskupią w Irkucku wynika, że Frąckiewicz napisał testament, który wkrótce zostanie otwarty. Jeżeli okaże się, że ostatnią wolą zmarłego było to, żeby jego zwłoki były pochowane w Polsce, tak się stanie — zapewnił przedstawiciel kurii.

WYBORY 2001

Pierwsza próba

Przed prawyborami przygotowania w Nysie ruszyły pełną parą. Wiadomo już, że mieszkańcy Nysy oprócz oddania głosów w lokalach wyborczych po wyjściu będą odpowiadać na pytania ankiety przygotowanej przez warszawski Ośrodek Badań Wyborczych — o to, kto powinien stanąć na czele prawicy.

Organizatorzy imprezy chcą także sprawdzić, jakie jest zdanie mieszkańców Nysy na temat przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej. Podczas prawyborów odbędzie się też wielotematyczna manifestacja związków zawodowych. Marcin Palade z Ośrodka Badań Wyborczych był przeciwny tej manifestacji, ale wojewoda opolski zgodził się na jej organizację. Tego, co może wydarzyć się na ulicach Nysy, wy-

straszył się jednak jeden z głównych sponsorów i wycofał się z udziału w imprezie. O bezpieczeństwo polityków martwią się także policjanci. Zobowiązali organizatorów prawyborów do zatrudnienia dodatkowej firmy ochroniarskiej. Mieszkańcy Nysy podczas prawyborów próbują odpowiedzieć na pytanie, kto powinien stać na czele prawicy. Wyborcy prawdopodobnie wybierają będą z czterech nazwisk: Jerzego Buzka, Mariana Krzaklewskiego, Janusza Tomaszewskiego oraz Lecha Kaczyńskiego.

Nysa zmieniła już swój wygląd. Nad ulicami zawisły ogromne transparenty i banery zachęcające wyborców do oddawania głosów na poszczególne partie. Miasto odwiedzą codziennie liderzy ugrupowań. Mieszkańcy bombardowani są także tysiącami wyborczych ulotek.

MEDIA

Regiony bez RMF-u

W połowie maja mają być rozwiązane regionalne oddziały RMF FM. To konsekwencja decyzji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji odbierającej stacji prawo do emisji lokalnych pasm reklamowych i programowych.

W marcu Krajowa Rada, udzielając stacji koncesji na kolejne 7 lat, odrzuciła jej wniosek o możliwość rozszczepiania — czyli emisji lokalnych pasm programowych i reklamowych. Do tej pory radio RMF FM miało takie prawo.

W liście otwartym do słuchaczy przedstawiciele RMF FM napisali, że Krajowa Rada zniweczyła „administracyjnym ukazem”

Słuchacze radiowi w obronie RMF-u

budowaną od dziesięciu lat odrębność programową stacji.

RMF FM zarzuca Radzie, że swoją decyzją pozbawia pracy dwie trzecie pracow-

ników stacji. „To jest demagogia. Krajowa Rada już dwa lata temu informowała Tyczyńskiego, że wraz z wygaśnięciem koncesji rozgłoszenia straci również

prawo do rozszczepiania. Jeśli prezes mówił komuś, że zatrudnia go na czas nieokreślony, to po prostu kłamał” — uważa rzeczniczka KRRiT Joanna Stempień.

Dziennikarze RMF FM protestowali przeciwko uchwałom KRRiT zakazującym sieci RMF FM emisji lokalnych pasm programowych. Decyzja Rady odbiera miejsce pracy ponad dwustu członkom naszego zespołu, a lokalnym społecznościom możliwość korzystania z lokalnej informacji. Oznacza to likwidację lokalnych programów informacyjnych i wiadomości o sytuacji na drogach tzw. trafików.

Przygotował
Andrzej DUBIKOWSKI

Potrzeba działania

Wywiad z prezes oddziału ZPB w Lidzie Izabelą Tyrkin przeprowadził redaktor Polskiego Radia Lesław Skinder

ciąg dalszy ze str. 1

Teraz warunki pracy diametralnie się zmieniły, kiedyś wszystko się mieściło, jeśli można tak powiedzieć, w „szalasiu”, teraz w Lidzie jest piękny Dom Polski.

- Tak, w 1997 roku, 30 kwietnia, było uroczyste otwarcie Domu Polskiego, lecz okres, kiedy pracowaliśmy w starym ciasnym pomieszczeniu, owiany był romantyką i entuzjazmem. Wynajmowaliśmy dwa małe pokoje w biurze handlowym i w tych warunkach zdołaliśmy założyć zespoły, funkcjonowała biblioteka, systematycznie zbierali się działacze ZPB, wtedy wprowadziliśmy język polski jako przedmiot do większości szkół średnich, ponadto została otwarta pierwsza polska klasa w Średniej Szkole nr 16. Była to euforia, ponieważ po tylu latach niewoli, kiedy ludzie nie mogli rozmawiać po polsku, nie mogli przyznać się, że są Polakami, nagle wszystko się zmieniło. Teraz mamy dziesięcioletnie doświadczenie w pracy i działamy bardziej fachowo.

Jakie zespoły funkcjonują przy Domu Polskim i w szkołach w Lidzie?

- Zaczynając od najmłodszych — mamy dziecięcy zespół polskiej piosenki estradowej, zespół taneczny „Lidzianie”, dziecięcy teatr „Kleksik”, młodzieżowy zespół pieśni i tańca „Kresowe Zabawy”, zespół osób repre-

Izabela Tyrkin

sjonowanych „Sybirak”, a także zespół seniorów „Memoria”. Oprócz licznych zespołów artystycznych, w Lidzie istnieje klub sportowy „Sokół”, do którego należy 120 młodych osób i który zdobył już dziewięć pucharów.

W Domu Polskim w Lidzie jest sala widowiskowa, dobrze wyposażona biblioteka, są pomieszczenia do zajęć lekcyjnych, jest także mały hotelik. Jak Pani sobie radzi, przecież praktycznie bez dotacji prowadzi Pani ten Dom?

- Nie otrzymujemy dotacji już od dwóch lat. Dzierżawimy część pomieszczeń różnym firmom, a poza tym jesteśmy bardzo oszczędni. Dbamy o to, by w Domu było zawsze czysto i schludnie, po prostu nie mamy prawa, by nie szanować tego, co otrzymaliśmy od rodaków z Polski.

II wojna światowa rozproszyła ludzi, jak i mieszkańców innych ziem kresowych, po całym świecie, czy utrzymują kontakt z rodzinnym miastem, czy starają się pomagać?

- Jeszcze przed tym, jak zaczęłam aktywnie działać w lidzkim oddziale ZPB, część działaczy odeszła i zostało zorganizowane „Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej”. Ta organizacja wpadła na dobry pomysł, aby co roku przeprowadzać Światowe Zjazdy Lidzian, a my nie mamy zamiaru w tym przeszkadzać i staramy się realizować własne idee. Żal tylko, że lidzianie, którzy biorą udział w tych przedsięwzięciach, nie interesują się działalnością ZPB. Wspiera nas Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, a także Oddziały Stowarzyszenia w Siedlcach i Łomży, otrzymujemy pomoc od Konsula Generalnego RP w Grodnie Sylwestra Szostaka. W Lidzie istnieje także duża organizacja kombatanów, należą do niej prawdziwi patrioci, którzy nigdy nie odmówią pomocy i nie pytają o wynagrodzenie za swoje

trudy, mają prawdziwe kresowe serce, za co jestem im ogromnie wdzięczna.

Rzeczą najważniejszą jest rozwijanie znajomości języka ojczystego, ile dzieci uczy się polskiego w Lidzie, biorąc pod uwagę różne formy nauczania.

- Ponad tysiąc dzieci korzysta z możliwości nauki języka polskiego w szkołach i przedszkolach naszego miasta. Pod opieką naszego oddziału uczy się polskiego około ośmiuset dzieci, reszta — pod opieką „Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej”.

W Lidzie, tak olbrzymim skupisku Polaków, gdzie jest ich kilkadziesiąt tysięcy, nie ma szkoły polskiej.

- Moim zdaniem, skoro chcemy budować demokratyczne państwo, rodzice muszą mieć możliwość wyboru, czy posyłać swoje dzieci do szkoły polskiej, czy do szkoły społecznej, czy też korzystać z nauki języka polskiego w szkołach rosyjskich i białoruskich. Wszystko zależy od jakości nauczania, jeżeli

szkoła słynie z tego, że daje dobrą wiedzę, to rodziców nie trzeba namawiać. Czasami mamy tylu chętnych, że nie możemy wszystkich przyjąć. Oczywiście, sądzę, że szkoła polska w Lidzie musi powstać, lecz jestem także za tym, by rozwijać nauczanie w szkole społecznej, ponieważ pracujemy według własnego programu, jesteśmy bardziej niezależni, możemy więcej czasu poświęcać na wdrażanie młodego pokolenia do tradycji i obyczajów naszych przodków, możemy wprowadzić naukę religii, jednym słowem, jest to placówka całkowicie przesiąknięta polskim duchem.

W jaki sposób dobiera na jest kadra pedagogiczna, kto daje dzieciom wiedzę, uczy je prawidłowej postawy?

- Wyszukujemy młode ambitne osoby, a także sami wychowujemy młodą zmianę. Do rodzinnego miasta powracają także ci, którzy studiowali w Polsce i są chętni pomagać w sprawie odrodzenia kultury ojczystej. W szkole społecznej w większości pracują nauczycielki, które studiowały w kraju, na

przykład Helena Jakubowska, Irena Samotyja, Świętłana Filaż, Świętłana Urbanowicz, Julia Korejbo, Tatiana Zdziarska, Helena Gótko i inni. Są tacy, którzy całą swą energię i zapał poświęcają pracy w Domu Polskim.

Czyli nie boi się Pani o przyszłość?

- Nie, nikt nas już nie zastraszy, będziemy dążyć do celu. Mamy młodą, wykształconą zmianę i mam nadzieję, że młodzież nadal będzie się garbiła do Związku Polaków i będzie działała na korzyść nas wszystkich.

Jak reagują na Dom Polski w Lidzie przedstawiciele innych narodowości?

- Zazwyczaj, że mamy taki Dom, który został wybudowany dzięki rodakom z kraju, a także podziwiają nas, że jesteśmy zorganizowani, potrafimy razem pokonywać problemy i razem się bawić. Lidzianie mówią, że dla Polaków drugim świętym miejscem po kościele jest Dom Polski.

Opracowała
Halina EJSMONT

W stolicy po polsku

W Mińsku ponad 800 uczniów pobiera naukę języka polskiego w różnych formach nauczania.

W stołecznej szkole nr 1 siedem lat temu powstały pierwsze klasy, nauczanie w których odbywa się w języku polskim. Na dzień dzisiejszy powstawały nowe i funkcjonowanie istniejących klas polskich nie odbywa się bez przeszkód, co odczuwają na sobie administracja, rodzice i uczniowie.

W ubiegłym roku do pierwszej klasy zgłosiło się najpierw 37 chętnych, ale później zostało tylko 18 osób. Jak mówi dyrektor Galina Pouch, to jest dobra i liczna klasa, ponieważ w innych — od 1 do 7 — jest mniej dzieci. W polskich klasach początkowych wszystkie przedmioty wykładane są w języku polskim przez 4 nauczycieli z Polski: Henrykę Niewiadomską, Mariannę Kiendysz, Anielę Judycką i Renatę Wróblewską. Przejście do 5 klasy jest momentem przełomowym stwarzającym problemy, ponieważ po polsku zostają język i literatura polska, ale pozostałe przedmioty wykładane są w języku rosyjskim. Zapamiętywanie nowej terminologii z matematyki i innych przedmiotów, dostosowywanie się do programu nauczania stwarza problemy uczniom i nauczycielom.

- Na razie rozwiązywanie tego problemu nie widzę, chociaż rozmawialiśmy i z rodzicami, i z przedstawicielami ZPB — mówi dyrektor szkoły. — Nie możemy za-

Dyrektor szkoły nr 1 Galina Pouch (w centrum) z nauczycielkami języka polskiego

prosić do naszej szkoły nauczycieli z Polski ze wszystkich przedmiotów, które są wykładane w klasach starszych. W 5-6 klasach na przykład mają 10 godzin z matematyki tygodniowo — to bardzo mało godzin dla nauczyciela i mała wypłata. Pytanie przygotowania nauczycieli naszej szkoły na odpowiednich kursach języka polskiego do końca jeszcze nie zostało rozstrzygnięte.

W piątej klasie uczą się języka rosyjskiego, białoruskiego, angielskiego i polskiego — uczniom jest ciężko. Uważam, że w takiej sytuacji polskiego można uczyć się jako przedmiotu lub fakultatywnie. W starszych klasach możemy zaproponować zajęcia fakultatywne z historii Polski i in.

Ze słów administracji wy-

nika, że dzieci z klas polskich rozwijają się, aktywnie uczestniczą w życiu społecznym szkoły. W klasach starszych — 5-7 — język i literaturę polską prowadzi nauczycielka, która ukończyła uniwersytet grodzieński, Marina Repkina, fachowiec w swojej sprawie. W tym roku gazeta białoruska „Ranica” przeprowadza konkurs utworów w języku polskim. Nauczycielka Marina Repkina wysłała na ten konkurs swoje prace. W maju dzieci będą uczestniczyły w festiwalu polskiej kultury. Niedawno w szkole nr 1 gościła grupa 30 dzieci z Polski.

Chętni do nauki języka polskiego są, problem polega na tym, że szkoła jest jedna i dzieci muszą dojeżdżać z całego miasta. Są i inne problemy: pedagogom, przyjeżdżającym z Polski, na początku jest ciężko przyzwyczaić się do naszego programu, czasami nie wystarcza podręczników.

Ale mimo to dyrektor stwierdza, że „klasy polskie sprzyjają rozwojowi szkoły, kultury i przyjaźni pomiędzy naszymi narodami i powstające problemy z czasem mamy zamiar rozwiązać”.

TZ

Republikańskie Społeczne Zjednoczenie „HARCERSTWO”

Szczep Harcerski „Krzyża Więźniów Politycznych”

im. Michała Ogińskiego w Rosi

Szczep Harcerski z Rosi zaprasza wszystkich harcerzy z Białorusi i Polski na

I WIOSENNY RAJD RSZ „HARCERSTWO”

Termin: Rajd odbędzie się bez względu na pogodę i kurs na giełdzie w Mińsku w dniach 5-6 maja 2001 roku.

Cele Rajdu: Są proste, jasne i zwarte: chcemy sprawdzić i porównać sprawność harcerską drużyn, zbliżyć i zintegrować środowiska harcerskie z Białorusi.

Program Rajdu:

piątek 4 maja 2001r.

16.00-18.00 przyjęcie uczestników, rozlokowanie w miejscu noclegowym

18.00-19.30 kolacja

19.30 — 22.00 kominek

sobota 5 maja 2001r.

08.00 — 09.00 start patroli na trasę rajdu

09.00 — 17.00 przejście trasy Rajdu Roś — urocz.

Barszczewa — urocz. Kaszewka — Roś

17.00 — 18.00 gorący posiłek

18.00 — 19.00 gry, zabawy

20.00-23.00 kominek

niedziela 6 maja 2001r.

09.00-10.30 zwiedzanie Rosi.

10.30- 11.00 apel zamykający Rajd.

Konkursy:

Na Rajdzie zostanie przeprowadzony Konkurs na Najlepszą Potrawę Rajdową oraz Konkurs na Najlepiej Umundurowaną Drużynę Harcerską.

Organizatorzy zapewniają: nocleg w szkole w Rosi, gorącą herbatę do wszystkich posiłków, jeden ciepły posiłek w sobotę. Pełna obsługa kwatermistrzowska, programowa i medyczna, pamiątkowy dyplom — a dla najlepszych patroli rajdowych — atrakcyjne nagrody.

Wpisowe: Wpisowe na Rajd wynosi 1 000 rubli białoruskich od osoby — płatne na starcie u kwatermistrza Rajdu.

Zgłoszenia: prosimy wysyłać pod adresem:

231912 Białoruś, ul. Słonecznaja 2/51 m. Roś, rejon wołkowsky, obwód grodzieński.

O dokładnej godzinie i miejscu startu można się dowiedzieć pod numerem tel.: (8-212) 31652 w Rosi; 720075 w Grodnie Związek Polaków na Białorusi.

Liczymy na liczne przybycie drużyn tak z Białorusi, jak i z Polski.

Z harcerskim pozdrowieniem
„CZUWAJ”!!!

Komenda Rajdu

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia **Tadeuszowi MALYSZCE** z powodu tragicznej śmierci

SYNA

składają Zarząd Główny SZ ZPB oraz
Zarząd Oddziału Miejskiego ZPB w Grodnie

Wyrazy współczucia i głębokiego żalu rodzinie

śp. Witolda BUŻYŃSKIEGO
składają Zarządy Miejskiego i Rejonowego
Oddziałów SZ ZPB w Werenowie

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia **Józefowi KIRWIELOWI** i rodzinie z powodu tragicznej śmierci

zięcia SERGIUSZA
składają Zarząd Rejonowego Oddziału SZ ZPB
w Werenowie

Poniedziałek

23 kwietnia

BT

7.00 "...Из забвения и праха". Док.фильм об истории и богословии XIX века И. Григоровиче ("Белвудцентр").
7.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
8.00 Резонанс.
9.00 Новости.
9.10 "Самозванцы". Сериал (Россия).
10.10 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.40 Премьер-парад.
11.10 "Сад мечты". Передача для дачников.
11.40 "Новые приключения гномов". Мультсериал (Испания).
12.10 "Нана Мускури в Греции". Музыкальная программа (Международный Французский Канал).
13.00 "Время местное". Репортажи из провинции.

13.30 Сериал по выходным. "Жемчужины океана". Худ.фильм (Франция).
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.15 "Добро пожаловать, или Посторонним вход воспрещен". Худ.фильм для детей ("Мосфильм").
16.30 Теленавигатор.
16.55 "Люди и звери". Кинороман (СССР-ГДР). 1-я и 2-я серии.
20.05 Из достоверных источников.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.35 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.35 Стадион.
23.05 Планета "АРТ".
23.35 А. Делон в мелодраме "День и ночь" (Франция-Канада-Бельгия-Испания).

OPT

14.00 Новости.
14.20 Звездный час.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Спецрепортаж "Архангельское эльдорадо".
17.45 Жди меня.

18.40 "Кто хочет стать миллионером?".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Сериал "X-Files".
21.55 Э. Радзинский. "Моя театральная жизнь". Фильм 4-й.
22.50 Взгляд.
23.35 Новости.
23.55 Концерт "Чайф". 15 лет. Все только начинается.

РТР

15.00 Мультфильмы.
15.25 Сериал "Простые истины".
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Детектив "Без срока давности".
21.35 Михаил Жванецкий. "Простые вещи".
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.05 Архивные тайны. "Исчезновение вояка".
23.30 Фильм "Захочу - полюблю".
01.20 "Спорт за неделю".

Культура

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...

07.40 "Там на неведомых дорожках". Худ.фильм.
08.45 "Тем временем".
09.15 Р. Шуман. Симфония №1 "Весенняя".
09.50 "Крокодилы". Док.фильм.
10.40 "Колыбель мятежа". Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Академия пана Кляксы". Худ.фильм. 1-я серия.
13.00 Играет Э. Вирсаладзе.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Сферы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 "Деревенский водевиль". Мультфильм.
15.50 "Сверхнаука". "Острые ощущения".
16.15 "Портрет города на фоне города".
16.40 "Колыбель мятежа". Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Мир авиации".
18.05 "Из концертного зала".
18.30 "О времени и о себе".
19.10 "Вечерняя сказка".
19.15 "Завтра будет завтра". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50, 21.25 Дж. Килти "Милый лжец". Спектакль.
21.05 После новостей...
22.30 От киноавангарда к видеоарту.
23.00 Новости культуры.

Дział Kultury ZPB

zaprasza kierowników oraz uczestników polskich tanecznych zespołów folklorystycznych do udziału w warsztatach choreograficznych, które się odbędą w dniach 18-20 maja w Domu Polskim w Baranowiczach.

Zainteresowanych udziałem w warsztatach prosimy zgłaszać się pod adresem:
Dział Kultury ZPB,
ul. Dzierżyńskiego 32, 230023 Grodno, tel. 72 00 75

HTB

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 В печать.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.50 Час быка.
06.50 Тушите свет.
07.55 Сериал "Улицы разбитых фонарей-3".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Улицы разбитых фонарей-3".
10.30 "Итого".
11.00 Сегодня.
11.25 Вечера в "Итогах".
12.45 Куклы.

13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Футбольный клуб.
17.05 "О, счастливы!".
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
19.00 Сериал "Досье детектива Дубровского".
20.15 Фильм Александра Зиненко "Телехозяство".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.00 "Спартак. Игра на поле истории". 1-я серия.
23.15 Сегодня в полночь.
23.50 Час быка.
23.55 "Антропология".

Wtorek

24 kwietnia

BT

7.00 "Серафим". Док.фильм о сельском священнике ("Белвудцентр").
7.30 Здоровье. Тележурнал.
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 Слово Митрополита Филарета на Радницу.
9.25 Фильм - детям. "Руслан и Людмила". Худ.фильм ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
11.50 "Тени и силуэты". К 100-летию с дня рождения белорусского певца

М.Забейды-Сумицкого.
12.10 "Радунца". Худ.фильм.
13.30 "Колокола Благовеста". Док.фильм о возрождении святынь Беларуси ("Белвудцентр").
14.00 Сериал по выходным. "Жемчужины океана" (Франция).
15.00 Новости.
15.10 Мультфильм.
15.20 А. Степанова в мелодраме "Запомните меня такой" ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
17.50 "Москва - Минск".
18.10 "Знахарь". Худ.фильм (Польша). 1-я и 2-я серии.
20.25 "Чернобыль - наша боль". Круглый стол по проблемам преодоления последствий катастрофы на ЧАЭС.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.35 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.30 Спорткурьер.
22.40 Ток-шоу "Будни". Авторское право.

OPT

08.00 Новости.
08.15 "Воздушные замки". Сериал.

09.55 Поле чудес.
11.00 Новости.
12.00 Новости.
14.20 Царь горы.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
17.55 Как это было. "Чернобыль, 1986 год".
18.40 "Убойная сила-2: Способный ученик".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Приключенческий фильм "Золото".
22.50 "Цивилизация".
23.25 Новости.
23.40 Триллер "Демон-парикмахер".

РТР

07.00, 08.00 Вести.
07.30 "Утро с Аргументами и фактами".
07.35 "Зеркальце". Мультфильм.
07.45 "Православный календарь".
07.50 Местное время. "Дежурная часть".
08.15 Детектив "Без срока давности".

Культура

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Идиот". Худ.фильм. Часть 1-я.
09.15 "Мир авиации".
09.45 "Тайны грозы". Док.фильм.
10.35 "Колыбель мятежа". Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Академия пана Кляксы". Худ.фильм. 2-я серия.
12.55 Ф. Шуберт. Симфония 15.
13.30 Новости культуры.

HTB

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 В печать.
05.35, 07.40 Карданный вал.

05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.50 Час быка.
06.50 Тушите свет.
07.55 Сериал "Досье детектива Дубровского".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Криминал.
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм "Второй раз в Крыму".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливы!".
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
19.05 Сериал "День рождения Буржуя".
20.15 "Криминальная Россия".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.00 "Спартак. Игра на поле истории". 2-я серия.
23.15 Сегодня в полночь.
23.50 Час быка.
23.55 "Антропология".
00.50 Сериал "За гранью возможного".

Środa

25 kwietnia

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.45 Мультфильм.
10.10 25-й кадр.
10.30 Ионас. Духовная программа.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.

13.15 А. Котенев и Л. Гузеева в худ.фильме "Секретный фарватер" (Одесская к/с). 1-я серия.
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 "Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.40 Зона Икс.
18.50 Э. Беар в мелодраме режиссера К. Соте "Нелли и господин Арно" (Франция).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.30 Новости.

OPT

08.00 Новости.
08.15 "Воздушные замки". Сериал.
09.15 "Убойная сила-2: Способный ученик".
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
10.40 История одного шедевра.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Зов джунглей.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
17.50 Футбол. Отборочный матч Чемпионата мира. Сборная Югославии - сборная России.
20.00 Время.
21.00 Триллер "Обманутая".
23.00 "Формула власти". Президент Бразилии.
23.35 Новости.
23.50 Фильм "Конагер".

РТР

07.00, 08.00 Вести.
07.30 "Утро с Аргументами и фактами".

Культура

07.35 "Пилоты". Мультфильм.
07.45 "Православный календарь".
07.50 Местное время. "Дежурная часть".
08.15 Комедия "Зефир в шоколаде".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара".
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Боевик "Заказанный убийца".
21.30 Большой репортаж РТР.
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.00 Детектив "Человек с глазами из денег".
00.50 Прогноз погоды.

11.40 "Путешествия пана Кляксы". Худ.фильм. 1-я серия.
13.00 "Запоздалые цветы для Ольги Жизневой".
13.30 Новости культуры.
14.00 Телеэциклопедия.
14.15 Мультфильмы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 Все суры Корана.
15.45 "Консилиум".
16.10 А. Бородин. Квартет №2.
16.40 "Колыбель мятежа". Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Российский курьер". Коголым.
18.05 "Бессонница".
18.30 Магия кино.
18.40 Кто мы?
19.10 "Вечерняя сказка".
19.15 "Ежик плюс черепаха". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Звезда "Полынь". Док.фильм. 1-я серия.
20.50 После новостей...
21.10 Апокриф.
21.40 "Идиот". Худ.фильм. Часть 2-я.
23.00 Новости культуры.

HTB

05.00 Сегодня утром.

Czwartek

26 kwietnia

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).

9.40 Документальный экран. "Запретная зона". "Медосмотр". "Жили-были".
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 Большой завтрак.
12.30 Парижская неделя моды в программе "Новая коллекция".
13.00 Новости.
13.10 "Секретный фарватер". Худ.фильм (Одесская к/с). 2-я серия.
14.25 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 Мультфильм.
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.

18.20 "Союзное вече". Информационно-публицистическая программа.
18.45 Зона Икс.
19.00 В. Тарасов и Б. Невзоров в фильме режиссера В. Турова "Черный аист" ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Откровения времени". Публицистическая программа.
22.15 "Самозванцы". Сериал (Россия).
23.10 Спорткурьер.
23.20 Видимо-невидимо.
0.35 Новости.

OPT

08.00 Новости.
08.15 "Воздушные замки". Сериал.
09.15 "Кто хочет стать миллионером?".
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
10.40 История одного шедевра.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Программа "100%".
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Спецрепортаж "Обреченная станция".
17.55 "Процесс".
18.40 Сериал "Парижский антиквар".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Фильм "34-ый скорый".
22.35 Сериал "Джаз".
23.45 Новости.
00.00 "Паранормальные явления. Закрытое досье".

РТР

07.00, 08.00 Вести.
07.30 "Открытая таможня".
07.45 "Православный календарь".
07.50 Местное время. "Дежурная часть".
08.15 Боевик "Заказанный убийца".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара".
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Фильм "Грязные игры" из цикла "Марш Турецкого".
21.25 "Откройте, милиция!". Док.сериал.
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.00 Большой репортаж РТР. "Пленники Чернобыля".
23.35 Фильм "Грязная сделка".
01.20 Горячая десятка.
02.15 Прогноз погоды.

Культура

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Блудный сын". Худ.фильм.
09.05 "Дело житейское".
09.30 "Звезда "Полынь". Док.фильм. 2-я серия.
10.40 "Колыбель мятежа". Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Путешествия пана Кляксы". Худ.фильм. 2-я серия.
12.55 Концерт Н. Луганского.
13.30 Новости культуры.
13.45 "Вместе с Фафалей".
13.55 Телеэциклопедия.
14.15 Документальные игровые

фильмы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 "Кот в сапогах". Мультфильм.
15.55 "Вспоминая Инну Гофф".
16.40 "Колыбель мятежа". Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Пути Господни... "Последний оптинский старец".
18.05 "Власть факта".
18.20 "Время музыки".
18.45 Парижский журнал.
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "Наша няня". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Звезда "Полынь". Док.фильм. 2-я серия.
21.00 После новостей...
21.20 "Додеска-ден". Худ.фильм. Часть 1-я.
22.30 "Джазофрения".
23.00 Новости культуры.

HTB

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 В печать.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.

06.20, 07.50 Час быка.
06.50 Тушите свет.
07.55 Сериал "День рождения Буржуя".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Путешествия натуралиста.
11.00 Сегодня.
11.30 Детектив "Досье человека в мерседесе". 1-я серия.
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливы!".
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
19.05 Сериал "День рождения Буржуя".
20.15 "Женский взгляд".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.00 Независимое расследование.
23.15 Сегодня в полночь.
23.50 Час быка.
23.55 "Антропология".
00.50 Сериал "За гранью возможного".

Zamieść swoją reklamę w Głosie.

tel. (0152) 72-31-69

PRENUMERATA 2001**ZAPRENUMERUJ****Głos****CIESZ SIĘ ŻYCIEM**

Indeks 63863

Piątek

27 kwietnia

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.40 Премьер-парад.
10.05 Документальный сериал "В фокусе". Фильм "Место преступления - Йоханесбург" (Германия).
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.05 "Сад мечты". Передача для дачников.
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Новости.
13.15 "Секретный фарватер". Худ. фильм (Одесская к/с). 3-я серия.
14.35 "Откровения времени". Публицистическая программа.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 Мультфильм.
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 5 x 5. Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "Мир и мы".

Sobota

28 kwietnia

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 Здоровье. Тележурнал.
10.05 Королевская охота.
10.30 "Тишина". Док. фильм о художнике Л.Марченко ("Белвидеоцентр").
11.00 Новости.
11.15 "Театральные истории". Короткометражный худ. фильм по рассказам А.П.Чехова.
12.10 Ток-шоу "Будни". Авторское право.
13.00 Новости.
13.15 "Секретный фарватер". Худ. фильм (Одесская к/с). 4-я серия.
14.40 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).

Niedziela

29 kwietnia

BT

7.00 "Европа - общее наследие. Брест". Док. фильм ("Белвидеоцентр").
7.15 Детективный сериал "Жюли Леско" (Франция).
9.00 Новости.
9.10 "Новые приключения гномов". Мультсериал (Испания).
9.40 Юмористический сериал "Кувалда" (США).
10.15 "Все нормально, мама!". Развлекательная программа.
10.45 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
11.20 Большой завтрак.

Dział Kultury ZPB

zaprasza

wszystkich twórców poezji na "Wieczór poetycki", który odbędzie się w Domu Polskim w Szczuczynie
29 kwietnia br. Podczas tego przedsięwzięcia, mającego na celu utworzenie Klubu Poetów- Amatorów, można będzie w miłej atmosferze zaprezentować swoje utwory, a także wysłuchać i ocenić twórczość innych.

Zgłosić się do udziału oraz uzyskać informacje dodatkowe można pod numerem tel. 72-00-75.

18.45 Зона Икс.
19.00 "Экзамен на директора". Худ. фильм ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 Королевская охота.
23.30 Новости.
23.45 Международный Французский Канал представляет: "Музыкальная программа для молодежи". Выпуск 8-й.

OPT

08.00 Новости.
08.15 "Воздушные замки". Сериал.
09.15 "Парижский антиквар".
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
10.40 История одного шедевра.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Звездный час.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покémon".
15.45 "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.00 Новости.
17.25 "С легким паром!".
18.00 Док. детектив "Призраки монетного двора. Дело 1997 года.
18.30 Вкусные истории.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Кремль-9. "Гараж особого назначения".
21.40 Детектив "Мэрия".
23.50 Новости.
00.05 Триллер "Без алиби".

RTP

07.00, 08.00 Вести.
07.30 "Тысяча и один день".
07.45 "Православный календарь".
07.50 Местное время. "Дежурная

часть".
08.15 Фильм "Грязные игры" из цикла "Марш Турецкого".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара".
14.00 Сериал "Шальные деньги".
14.30 "Луиза Фернандес". Сериал.
15.25 Сериал "Простые истины".
16.00 Вести.
16.30 "Том и Джерри".
16.40 Сериал "Рожденная революцией. Комиссар милиции рассказывает".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Фильм "Ночной огонь".
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.00 Фильм "Криминальные любовники".
00.55 "Идолы века...". Лео Бокерия.
01.35 Прогноз погоды.

Культура

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Соль земли". Худ. фильм.
09.15 "Барри Дуглас в Большом зале Московской консерватории".
09.50 "Прозрение. Сон о Флоренском". Док. фильм.
10.35 "Котыбель мятежа". Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Приключения Буратино". Мультфильм.
12.45 Зарубежное документальное кино.
13.30 Новости культуры.
13.45 "Вместе с Фаддеем".
13.55 Телеэциклопедия.
14.10 Ж.Бизе - Р.Щедрин "Кармен-сюита".
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 Мультфильмы.
16.00 "Венецианский купец".

16.35 "Котыбель мятежа". Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Сенсация! Сенсация? Сенсация...".
18.05 Мастера Большого театра.
18.35 Звездные годы "Ленфильма".
19.15 "Вечерняя сказка".
19.30 Новости культуры.
19.50 "А прошлое кажется сном". Док. фильм.
21.00 После новостей...
21.20 "Вечера с Вероникой Долиной".
21.45 "Додес'ка-ден". Худ. фильм. Часть 2-я.
23.00 Новости культуры.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 В печать.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.50 Час быка.
06.50 Тушите свет.
07.55 Сериал "День рождения Буржуя".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Герой дня без галстука.
11.00 Сегодня.
11.30 Детектив "Досье человека в мерседесе". 2-я серия.
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 "Улицы Сезам".
15.55 Сериал "Страсть".
16.55 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.35 "Глас народа".
20.05 "О, счастливчик!".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.05 Фильм "Дьяволицы".
00.10 "Антропология".
01.05 Сериал "За гранью возможного".

TVP-1

Poniedziałek

07.00 Кофе или чай?
08.30 Телепокупи.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мультсериал.
10.15 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.55 Между нами.
12.20 Кулинарная программа.
12.40 Клуб одиноких сердец.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Контрасты.
13.30 Сельское хозяйство в мире.
13.45 "Плебания". Сериал Польши.
14.20 Фальшивый кадр.
14.50 "Блуп!". Сериал Франции.
15.15 Урок английского языка.
15.30 Рынок.
15.50 Евроэкспресс.
16.00 Новости.
16.10 Спортивный журнал.
16.30 Только у нас.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал США.
17.45 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
19.00 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Теленовелла пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.57 Спорт.
21.03 Прогноз погоды.
21.15 Церемония вручения польских кинонаград.
22.10 Телетеатр.
23.52 Новости.
00.20 Спортивная программа.
00.30 "Рисованные ангелы". Фильм пр-ва Польши.
02.15 Документальный фильм.
03.00 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.

Wtorek

07.00 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупи.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.41 Прогноз погоды.
09.45 Мультфильмы.
10.25 Программа для детей.
10.25 Белая математика.
10.45 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Дом Муратора.
12.15 Согласно закону.
12.40 Родом из Польши.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 В Еврозонах.
13.45 "Клан". Теленовелла Польши.
14.10 Природомания.
14.20 Животные мира.
14.45 Природомания.
14.55 Из мира науки.
15.15 Природомания.
15.35 За кулисами армии.
16.00 Новости.
16.10 Кадрат.
16.35 Р-1.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Теленовелла Польши.
19.00 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Сериал пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.56 Спорт.
21.01 Прогноз погоды.
21.10 "Справедливость на колесах". Сериал пр-ва США.
22.00 Теледневник.
22.15 Документальный фильм.
22.45 Форум.
23.39 Новости.
00.10 Спортивная программа.
00.15 Предрасный мир.
01.55 Дом Муратора.
02.15 Повести.
02.40 Окольными путями.

Sroda

07.00 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупи.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.42 Прогноз погоды.
09.45 "Мой городок". Сериал Канады.
10.10 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.55 Советы.
12.05 Дом полных животных.
12.20 Польша известная и неизвестная.
12.35 Тайны армии.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Контрасты.
13.25 Сама жизнь.
13.45 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14.20 Сокровища мира.
14.55 Каталог памятников.
15.20 Урок английского языка.
16.00 Время компьютера.
16.10 Новости.
16.30 Безопасность.
16.30 Широкие пути.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Теленовелла США.
19.00 Какая это мелодия?
19.30 "Узы крови". Сериал Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.56 Спорт.
21.01 Прогноз погоды.
21.10 "Приди, посмотреть на рай". Фильм пр-ва США.
23.52 Криминальная хроника.
00.20 Спортивная программа.
00.30 "Вкус вишни". Фильм Ирана.
02.05 Время компьютера.
02.25 Время античности.
02.45 Композиторы.
02.55 Искусство хорового пения.

Czwartek

07.00 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупи.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.42 Прогноз погоды.
09.45 Мультсериал.
10.15 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Журнал о труде.
12.25 С камерой среди животных.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Горизонты.
13.45 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
14.10 Амбулатория.
14.20 Документальный фильм.

14.50 Амбулатория.
15.00 Определить болезнь.
15.20 Амбулатория.
15.35 Окружающая среда.
16.00 Новости.
16.10 Рапорт о демократии.
16.30 Автомикс.
16.45 Программа католической церкви.
17.05 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.30 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19.00 Двадцать один.
19.35 "Узы крови". Сериал пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.56 Спорт.
21.01 Прогноз погоды.
21.10 "Специальное подразделение". Сериал пр-ва США.
22.00 Дело для репортера.
22.40 Политический еженедельник.
23.30 Новости.
00.00 Спортивная программа.
00.05 Время документа.
00.55 "Цвет туч". Фильм пр-ва Польши.
02.45 Романтическое путешествие в Польшу.

Piątek

07.00 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупи.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.42 Прогноз погоды.
09.45 Мультсериал.
10.10 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Образовательная программа.
12.00 Таков мир.
12.15 Семейный кубок.
12.25 Чудо рождения.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.25 Время расслабиться.
13.45 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
14.15 Есть дело.
14.20 Шанс на жизнь.
14.30 Азбука реформы образования.
14.40 Еврозона - это мы.
14.55 Мир религиозных верований.
15.05 Есть дело.
15.20 Урок английского языка.
15.35 Европа регионов.
16.00 Новости.
16.10 Их первая любовь.
16.35 Даю слово.
17.05 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.30 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19.00 Двадцать один.
19.35 Дамский гардероб". Сериал пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.56 Спорт.
21.01 Прогноз погоды.
21.10 "Доброе утро, Вьетнам". Фильм пр-ва США.
23.10 Ночные беседы.
23.56 Новости.
00.25 Спортивная программа.
00.35 "Избранные". Фильм пр-ва Франции.
02.15 Опле 2001.
02.30 "Опутывание". Фильм пр-ва Франции.
04.30 "Война между мужчинами и женщинами". Фильм пр-ва США.
05.05 "Записи контрбандистов". Фильм пр-ва Англии.

Sobota

07.40 Все об огороде.
08.05 Арпеллия.
08.55 Животные мира.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Католическая программа для детей.
10.10 Программа для детей.
10.40 У. Дисней представляет.
10.50 "Наследство". Сериал пр-ва Канады.
12.45 Четверть часа с кофе.
13.05 С камерой среди животных.
13.25 Беседы нового века.
14.00 Новости.
14.10 Женщины белого дома.
14.20 Фокус.
14.45 Спортивный журнал.
14.05 Если не Оксфорд, то что?
15.50 "Шина". Фильм пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.30 Любим польские сериалы.
19.00 Документальный фильм.
19.30 Концерт.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.51 Спорт.
20.57 Погода.
21.10 "Предложение". Фильм пр-ва США.
23.05 Кабаре Ольги Липиньской.
23.50 Спортивная программа.
00.40 Спортивная суббота.
00.50 "Операция Дельта". Фильм пр-ва США.
02.30 Ночь с Интернетом.
03.00 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
04.15 "Мрачное наследство". Сериал пр-ва США.
05.40 "Как релай к собаке". Фильм пр-ва Франции.

Niedziela

07.15 Прошу ответить.
07.35 За или против.
08.20 Мультфильм.
08.45 Телеутро.
09.10 "Седьмое небо". Сериал пр-ва США.
10.05 Чуда вы на это?
10.40 "Куда идешь?". Сериал пр-ва Италии.
11.35 Развлекательная программа.
12.00 Приятели.
12.35 Мотожурнал.
13.00 Трансляция из Ватикана.
13.10 Католический журнал.
13.25 Открытая дверь.
14.00 Новости.
14.10 Неделя.
14.40 "Волшебницы". Сериал США.
15.25 Провинциальный шепот.
15.50 Спортивная студия.
17.30 Я видел.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Свидание "втемную".
19.05 "Жилы". Сериал пр-ва Польши.
19.35 Стоит посмеяться.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.51 Спорт.
20.57 Прогноз погоды.
21.05 "Телемания". Фильм США.
22.50 Обычные необычные.
23.30 Чудо рождения.
00.05 Перас.
00.35 "Спортивное воскресенье". Фильм пр-ва США.
01.00 "Триумф Дюна". Фильм Польши.
02.25 Клуб одиноких сердец.
02.45 Документальный фильм.

Poniedziałek**23 kwietnia
TVP 2**

08 10 Mультфильм.
08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
10 25 "Над спокойной водой". Сериал пр-ва Дании.
11 15 "Цена риска II". Сериал.
12 30 Документальный фильм.
12 50 Тележурнал.
13 20 Кто так благодарен, как...
14 15 "Их пятеро". Сериал США.
15 00 Театр для детей.
15 45 Тележурнал.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Буква любви". Сериал.
18 00 Любовь на килограммы.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Тележурнал.
20 25 Любимое кино.
20 50 Музыкальная программа.
21 00 Музыка фортепиано.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Нью-Йорк, четыре утра". Фильм пр-ва Польши.
00 05 Самые богатые женщины России.
00 55 Музыкальная программа.
01 40 "Тихой ночью". Фильм США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 20 "Фирорелла". Сериал Перу.
12 15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 05 "Душа человек". Сериал.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Два мира.
15 00 Тележурнал.
15 30 Твой врач.
15 45 Достаточно захотеть.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информационная.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал.
18 45 "Чужолюбви". Сериал Перу.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
21 30 Жизненный шанс.
22 30 "Вулкан". Фильм пр-ва США.
00 30 Бизнес-информация.
00 55 Бумеранг.
01 25 "Пирания". Фильм США.

Białystok

08 00 Мультсериал.
08 30 Документальный фильм.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книжки с верхней полки.
10 30 Урок немецкого языка.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Тележурнал.
12 15 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
12 30 "Сороклетний". Сериал пр-ва Польши.
13 15 Концерт.
14 00 Мода из Африки.
15 00 Интернет-журнал.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
16 00 "Клан". Сериал Польши.
16 30 Тележурнал.
17 30 Бумажный театр.
17 50 Дружба животных.
18 15 Региональный журнал.
18 30 Музыкальная программа.
20 45 Четыре времени года.
21 35 Тележурнал.
22 30 Тележурнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Потребность секса.
00 30 Интернет-журнал.
00 40 Репортаж концерта.

Wtorek**24 kwietnia
TVP 2**

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
10 00 Трансляция заседания сейма.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Успех". Сериал Польши.
18 05 Знаки времени.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Один из десяти.
20 30 Сто лет филармонии.
21 00 Специальная линия.
21 50 Музыкальный журнал.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
23 35 Вечер с Ягелским.
23 50 "На самом дне". Фильм пр-ва США.
01 05 Арт-ночь.
01 50 "Агент 86". Сериал США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 20 "Фирорелла". Сериал Перу.
12 15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 05 "Душа человек". Сериал.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Два мира.
15 00 Тележурнал.
15 30 Твой врач.
15 45 Достаточно захотеть.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информационная.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 30 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал.
22 00 "Гость в доме". Фильм США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 "Приятели". Сериал США.
01 00 Перевитие катализмов.
01 55 Розовый деденец.
02 25 Телевизионное следственное бюро.
02 55 Музыкальная программа.

Białystok

08 00 "Дани рассказы мне". Сериал пр-ва Франции.
08 30 Мультсериал.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книжки с верхней полки.
10 30 Урок немецкого языка.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Тележурнал.
12 15 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
12 30 "Сороклетний". Сериал пр-ва Польши.
13 15 Концерт.
14 00 Мода из Африки.
15 00 Интернет-журнал.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
16 00 "Клан". Сериал Польши.
16 30 Тележурнал.
17 30 Бумажный театр.
17 50 Дружба животных.
18 15 Региональный журнал.
18 30 Музыкальная программа.
20 45 Четыре времени года.
21 35 Тележурнал.
22 30 Тележурнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Потребность секса.
00 30 Интернет-журнал.
00 40 Репортаж концерта.

Polonia

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Спортивная программа.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал Польши.
10 05 Мультфильм.
10 30 "Жизнь Матеуша". Фильм пр-ва Польши.
11 45 Концерт.
12 00 Новости.
13 10 Репортаж.
13 35 Атом, звезды, жизнь.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 35 Гость первой программы.
14 45 Спортивная неделя.
15 35 Музыкальная программа.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Беседа.
17 10 Марк Шагал.
17 30 "Янка". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Тележурнал.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Чрезвычайный пересмотр.
19 20 Тележурнал.
19 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вести Польши.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 51 Спорт.
21 00 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
21 30 Далекие близкие.
21 40 Подводная Польша.
22 30 Концерт.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Документальный фильм.
00 20 Концерт.
00 45 Форум.
01 30 Новости.
02 00 Вести Польши.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спортивная программа.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
03 30 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
04 00 Далекие и близкие.
04 30 Подводная Польша.
05 30 Тележурнал.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Чрезвычайный пересмотр.

Środa**25 kwietnia
TVP 2**

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 Трансляция заседания сейма.
15 55 Отлична.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Успех". Сериал Польши.
18 10 Портрет поляков.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
20 00 Один из десяти.
20 25 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
20 55 Развлекат. программа.
21 25 "Модели". Документальная теленовелла.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Спортивная студия.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Из архива X". Сериал пр-ва США.
23 59 97. Криминальный журнал.
00 00 "Избранные". Сериал пр-ва Австралии.
00 50 Границы XX века.
01 40 Знаки.
02 15 "Агент 86". Сериал США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Сцена". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 20 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
14 00 Жизненный шанс.
15 00 Программа для детей.
15 30 Дрозда.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информационная.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 30 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Конусоголовые". Фильм пр-ва США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 Телевизионное следственное бюро.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 "Мошеники". Фильм пр-ва США.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книжки с верхней полки.
10 30 Близко к закону.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Фильм пр-ва Польши.
11 30 Тележурнал.
11 45 Тележурнал.
12 15 "Вайпер". Сериал США.
13 00 Тот самый дух.
13 15 Программа кабаре.
14 00 Железные дороги Европы.
14 30 Квартет.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Репортаж с концерта.
16 30 Региональный журнал.
17 30 "Циркачи". Фильм пр-ва Австралии.
18 15 Региональный журнал.
18 30 Репортаж с концерта.
19 30 Региональный журнал.
20 00 "По велению сердца". Сериал пр-ва Италии.
20 45 Большой малый бизнес.
21 35 Тележурнал.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Близко к закону.
23 45 Тот самый дух.
00 00 Концерт.
00 35 "Триксис ко мне". Фильм пр-ва США.

Polonia

07 00 Кофе или чай.
07 55 Биржа.
08 30 Кофе или чай.
08 45 Вести Польши.
08 50 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал Польши.
10 05 Тележурнал.
10 30 "Успех". Сериал Польши.
10 50 Далекие близкие.
11 30 Подводная Польша.
12 00 Концерт.
12 45 Мультфильм для взрослых.
13 00 Новости.
13 10 Тележурнал.
13 25 Репортаж.
13 50 Сцена. Polonia.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 35 Гость первой программы.
14 45 Форум.
15 30 За кулисами армии.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Рай.
17 30 Мультсериал.
18 00 Тележурнал.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Кризис костела?
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Теледневник.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 00 "Побег". Часть 2. Фильм пр-ва США.
22 15 Концерт.
23 10 Форум Польши.
23 45 Панорама.
00 00 Спортивная программа.
00 05 Сад искусства.
00 40 Специальная линия.
01 00 Тележурнал.
01 05 Тележурнал.
01 15 Мультсериал.
01 30 Новости.
01 55 Спорт.
02 59 Погода.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 30 "Побег". Часть 2. Фильм пр-ва США.
04 40 Концерт.
05 30 Дом польской культуры.
05 40 Форум Польши.
06 00 Панорама.
06 20 Беседы.
06 30 За кулисами армии.

Czwartek**26 kwietnia
TVP 2**

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 Трансляция заседания сейма.
16 00 Поющие фортепиано.
17 00 Панорама.
17 10 "Яносик". Сериал Польши.
18 05 Протон.
18 30 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
20 00 Один из десяти.
20 25 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
20 55 Развлекат. программа.
21 25 "Модели". Документальная теленовелла.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Спортивная студия.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Из архива X". Сериал пр-ва США.
23 59 97. Криминальный журнал.
00 00 "Избранные". Сериал пр-ва Австралии.
00 50 Границы XX века.
01 40 Знаки.
02 15 "Агент 86". Сериал США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 25 Мультсериал.
08 50 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 20 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 05 "Приятели". Сериал США.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва США.
14 00 Развлекат. программа.
15 00 Тележурнал.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информационная.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 30 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Конусоголовые". Фильм пр-ва США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 Телевизионное следственное бюро.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 "Мошеники". Фильм пр-ва США.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книжки с верхней полки.
10 30 Близко к закону.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Тележурнал.
12 15 "Вайпер". Сериал США.
13 00 Тот самый дух.
13 15 Программа кабаре.
14 00 Железные дороги Европы.
14 30 Квартет.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Репортаж с концерта.
16 30 Региональный журнал.
17 30 "Циркачи". Фильм пр-ва Австралии.
18 15 Региональный журнал.
18 30 Репортаж с концерта.
19 30 Региональный журнал.
20 00 "По велению сердца". Сериал пр-ва Италии.
20 45 Большой малый бизнес.
21 35 Тележурнал.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Близко к закону.
23 45 Тот самый дух.
00 00 Концерт.
00 35 "Триксис ко мне". Фильм пр-ва США.

Polonia

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Кофе или чай.
08 45 Вести Польши.
08 50 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 Теленовелла пр-ва Польши.
10 05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10 30 "Дубки". Фильм Польши.
12 10 Аниме.
12 30 Любим польские сериалы.
13 00 Новости.
13 10 Репортаж.
13 35 360 градусов вокруг тела.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 35 Гость первой программы.
15 00 Политический еженедельник.
15 30 Тележурнал.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Охотничий журнал.
17 25 Игры польским языком.
18 00 Тележурнал.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Пегас.
19 20 Тележурнал.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Вести Польши.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 00 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
22 05 Съезд Польши и поляков из-за границы.
22 20 Программа Польши.
22 35 Развлекат. программа.
23 30 Панорама.
00 00 Спортивная программа.
00 05 Повторения.
01 00 Документальный фильм.
01 25 Вести Польши.
02 10 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 Курьер из Вашингтона.
03 15 Программа для детей.
03 30 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
04 00 Развлекат. программа.
05 25 Первый крик.
05 50 Съезд Польши и поляков из-за границы.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Спортивная программа.
06 35 Пегас.

Piątek**27 kwietnia
TVP 2**

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 Трансляция заседания сейма.
15 55 Шанс успех.
16 10 Панорама.
17 10 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 05 Развлекат. программа.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Воздушная кавалерия.
20 30 Сериал пр-ва Польши.
21 00 Концерт.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
23 05 "Тот удивительный мир".
23 05 "Продвижение". Фильм пр-ва Англии.
00 50 "Операция". Сериал США.
01 15 "Постой". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Сцена". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 20 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 05 "Приятели". Сериал США.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва США.
14 00 Развлекат. программа.
15 00 Тележурнал.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информационная.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чужолюбви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 30 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Конусоголовые". Фильм пр-ва США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 Телевизионное следственное бюро.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 "Мошеники". Фильм пр-ва США.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
08 30 Домик на краю леса.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книжки с верхней полки.
10 30 Интеграция.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Тележурнал.
12 15 "Майк Хамер". Сериал пр-ва США.
13 05 У себя.
13 35 Пульс самоуправления.
14 05 Мир чудес.
14 30 У камина.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Спортивный журнал.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Тележурнал.
17 50 "Приключения Пумукла". Сериал пр-ва Германии.
18 00 Любим дом и сад.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Польская волейбольная лига.
20 25 Люди мира.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Автострада.
00 30 "Во имя закона". Фильм пр-ва США.
01 55 Спортивный журнал.

Polonia

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 05 Кофе или чай.
08 30 Курьер из Вашингтона.
08 45 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 Теленовелла пр-ва Польши.
10 05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10 30 "Дубки". Фильм Польши.
12 10 Аниме.
12 30 Любим польские сериалы.
13 00 Новости.
13 10 Репортаж.
13 35 360 градусов вокруг тела.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 35 Гость первой программы.
15 00 Политический еженедельник.
15 30 Тележурнал.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Охотничий журнал.
17 25 Игры польским языком.
18 00 Тележурнал.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Пегас.
19 20 Тележурнал.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Вести Польши.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 00 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
22 05 Съезд Польши и поляков из-за границы.
22 20 Программа Польши.
22 35 Развлекат. программа.
23 30 Панорама.
00 00 Спортивная программа.
00 05 Повторения.
01 00 Документальный фильм.
01 25 Вести Польши.
02 10 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 Курьер из Вашингтона.
03 15 Программа для детей.
03 30 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
04 00 Развлекат. программа.
05 25 Первый крик.
05 50 Съезд Польши и поляков из-за границы.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Спортивная программа.
06 35 Пегас.

Sobota**28 kwietnia
TVP 2**

08 00 Эхо недели.
08 30 Попробуем вместе.
09 00 Местная программа.
10 00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10 25 Хозяйство.
10 50 Международный конкурс вокалистов.
11 30 Загадки интеллекта животных.
12 30 Программа для детей.
13 00 Кино без родителей.
13 20 Том и Джери.
13 30 Кино без родителей.
14 00 "Паркер Левис никогда не проигрывает". Сериал пр-ва США.
14 30 Арка Ноя.
15 00 "Что люди скажут". Сериал пр-ва Англии.
15 30 Тележурнал.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 35 Развлекательная программа.
17 30 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
18 20 Культурная езда.
19 00 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 55 Концерт.
21 50 Слово на воскресенье.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 40 "Проклятая деревня". Фильм пр-ва США.
00 20 "Секс в большом городе". Сериал пр-ва США.
00 45 "Мертвые и похороненные". Фильм пр-ва США.
02 15 Любовь во времена поп-культуры.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 00 Дрозда.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 30 Сериал для молодежи.
11 00 Развлекательная программа.
12 00 "Сад исключения". Фильм пр-ва США.
13 45 "Большой бум". Фильм пр-ва США.
15 30 Галеуш Дрозда.
16 00 4x4. Автожурнал.
16 30 Информационная.
16 45 Тележурнал.
17 45 "Озеро мечты". Сериал пр-ва США.
18 45 "Их трое и девушка". Сериал пр-ва США.
19 40 Информационная.
19 55 Тележурнал.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Жизненный шанс.
22 00 "Чернокожник". Фильм пр-ва США.
00 00 "Ужасные улицы". Сериал пр-ва США.
01 00 "Повести из склепа". Сериал пр-ва США.
01 30 Плябой.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультфильмы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Домосед.
10 30 Тележурнал природы.
11 00 "Две двадцать стульев". Фильм пр-ва Польши.
12 30 Ганьи мысли.
13 25 Книжки с верхней полки.
13 30 Не только для командос.
13 55 Золотые ручки.
14 20 Приглашение.
14 40 Анатом

Plan pracy ZPB

Zatwierdzony na posiedzeniu Rady Naczelnej SZ ZPB w dniu 20 stycznia 2001r.

Lp.	Zadania	Termin wykonania
I OŚWIATA		
1.	Grodzieńska Obwodowa Olimpiada Literatury i Języka Polskiego na Białorusi	styczeń
2.	Konkurs geograficzny	luty
3.	Republikańska Olimpiada Literatury i Języka Polskiego	marzec
4.	Warsztaty metodyczne dla nauczycieli j. polskiego obw. witebskiego	I półrocze II półrocze
5.	Konkurs „Mistrz Ortografii”	marzec, kwiecień
6.	Warsztaty metodyczne dla nauczycieli j. polskiego obw. grodzieńskiego	I półrocze II półrocze
7.	Konkurs recytatorski dla przedszkolaków	maj
8.	Warsztaty metodyczne dla nauczycieli j. polskiego obw. brzeskiego	I półrocze II półrocze
9.	Republikański przegląd małych form teatralnych	maj
10.	Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży	czerwiec-lipiec
11.	Szkoła letnia dla nauczycieli j. polskiego	sierpień
12.	Warsztaty metodyczne dla nauczycieli j. polskiego obw. mohylewskiego	I półrocze II półrocze
13.	Konkurs plastyczno-recytatorski dla przedszkolaków „Złota jesień”	wrzesień
14.	Wypożyczenie gabinetów języka polskiego w szkołach państwowych na terenie Białorusi	I półrocze II półrocze
15.	Wypożyczenie grup polskich w przedszkolach	I półrocze II półrocze
16.	Cykl zajęć z psychologii rozwojowej dla nauczycieli i wychowawczyń Grodna i rejonu	II półrocze
17.	Konferencja metodyczna nauczycieli Polskiej Szkoły w Grodnie	październik
18.	Obchody dni twórczości Elżb. Orzeszkowej	wrzesień- październik
19.	Obchody Święta Komisji Edukacji Narodowej	październik
20.	Organizacja wycieczek krajoznawczych dla nauczycieli	I półrocze II półrocze
21.	Konkurs poezji współczesnej	kwiecień
22.	Konkurs krajoznawczy „Znasz – li ten kraj”	listopad
23.	Spotkania opłatkowe z nauczycielami	grudzień
24.	Wieczór poezji Adama Mickiewicza	grudzień
25.	Warsztaty metodyczne dla nauczycieli j. polskiego obw. mińskiego	I półrocze II półrocze
26.	Organizowanie kursu komputerowego dla nauczycieli	II półrocze
27.	Zabawa karnawałowa dla dzieci uczących się j. polskiego w obw. grodzieńskim	styczeń
28.	Wieczornica poświęcona życiu i twórczości pamięci I. Paderewskiego	czerwiec
29.	Konkurs na najlepszego nauczyciela j. polskiego	czerwiec

II KULTURA		
1.	X Jubileuszowy Festiwal Piosenki Polskiej w: - Ostrowcu - Werenowie - Wołkowysku - Baranowiczach - Brześciu - Mińsku - Mołodecznie - Homlu - Witebsku	maj-czerwiec 13 maja maj-czerwiec maj-czerwiec maj-czerwiec maj-czerwiec maj-czerwiec maj-czerwiec wrzesień
2.	Regionalne Festiwale Piosenki Polskiej w: Brasławiu, Oszmianie, Mohylewie, Witebsku	w ciągu roku
3.	VIII Dziecięcy Festiwal Piosenki Polskiej w Grodnie, Wołkowysku, Raduniu, Ostrowcu i Baranowiczach	listopad
4.	III Konkurs „Malwy - 2001” w Lidzie	27 maja
5.	IV Przegląd Zespołów Kołędniczych w Grodnie, Lidzie, Wołkowysku, Szczuczynie, Raduniu, Oszmianie, Baranowiczach, Brasławiu, Mohylewie, Mińsku, Nieświeżu, Porozowie, Smorgoniach, Brześciu i Nowogródku	grudzień 2001r., styczeń 2002r.
6.	II Festiwal Muzyki Religijnej w Grodnie	czerwiec
7.	Konkurs Polskich Tańców Narodowych w formie towarzyskiej w Lidzie	wrzesień
8.	Festiwal jazzowy w Grodnie	październik
9.	Występy zespołów artystycznych w terenie (Lachowicze, Głębokie, Zelwa, Iwie, rejon grodzieński itd.)	w ciągu roku
10.	Koncerty solistów	w ciągu roku
11.	Udział w Spotkaniach Artystycznych „Białystok-Grodno”	lipiec
12.	Wyjazdy zespołów ZPB do Polski oraz wzięcie udziału w organizowanych w Polsce Festiwalach	w ciągu roku
13.	Organizacja i działalność „Bibliotek Polskich”	w ciągu roku
14.	Prezentacja kultury polskiej na Białorusi (spektakle teatralne, wystawy, występy zespołów artystycznych)	w ciągu roku
15.	Obchody świąt narodowych i religijnych (zapusty, impreza wielkanocna, Akademia 3 Maja, Noc Świętojańska, Akademia 11 listopada, Ańdrzejki, imprezy świąteczne - noworoczne)	w ciągu roku
16.	Utworzenie muzeum E. Orzeszkowej w Grodnie oraz jego wyposażenie	czerwiec
17.	Warsztaty artystyczne dla: - dyrygentów wykonawców piosenki estradowej - kierowników choreografów zespołów i chórów ZPB - instruktorów tańca towarzyskiego	w ciągu roku
18.	Konkursy szopek	grudzień
19.	Konkurs pisanek i palm	kwiecień
20.	Wyjazdy Szlakiem A. Mickiewicza i E. Orzeszkowej	w ciągu roku
21.	Organizacja występów zespołów estradowych z Polski	w ciągu roku
22.	Wystawy prac plastyków TPP w Konsulacie RP w Grodnie w polskich szkołach w Grodnie i Wołkowysku w Domach Polskich w Szczuczynie, Porozowie, Nieświeżu (połączone z plenerami)	w ciągu roku
23.	Wypożyczenie wnętrza muzeum E. Orzeszkowej w Grodnie	
24.	Spotkania artystyczne poświęcone pamięci E. Orzeszkowej w Bohatyrowiczach	Czerwiec
25.	Spotkania artystyczne nad Kanałem Augustowskim „Kanał Augustowski w kulturze trzech narodów”	sierpień
26.	Pokaz filmu „Pan Tadeusz” w Grodnie, Witebsku, Lidzie, Szczuczynie, Nowogródku	maj

27.	Konkurs poezji autorskiej w Szczuczynie	29 kwietnia
28.	Tydzień polskiego filmu w Grodnie, Witebsku, Lidzie, Szczuczynie, Nowogródku	w ciągu roku
29.	Wydanie tomiku poezji miejscowych Polaków	w ciągu roku
30.	Obchody jubileuszy zespołów artystycznych ZPB („Chabry”, „Raduńskie Słowiki”)	w ciągu roku
31.	Pomoc funkcjonującym Bibliotekom Polskim (Lida, Słonim, Nowogródek)	w ciągu roku

III SPRAWY ORGANIZACYJNE		
1.	Szkolenie prezesów oddziałów, dyrektorów Domów Polskich i działaczy ZPB	I półrocze II półrocze
2.	Obchody 10-lecia oddziałów ZPB (Mohylew, Słonim, Oszmiana)	I półrocze II półrocze
3.	Organizacja konferencji sprawozdawczo - wyborczych w oddziałach, stowarzyszeniach, towarzystwach i komitetach ZPB (Werenowo, Smorgonie, Oszmiana, Nowogródek)	I półrocze II półrocze
4.	Wykupienie budynków pod siedziby ZPB w Nowogródku, Ostrowcu, Słonimiu, Pińsku, Smorgoniach	I półrocze II półrocze
5.	Remont i wyposażenie Domów Polskich w Iwieńcu, Rubieżewiczach, Witebsku, Mińsku, Oszmianie, Grodnie, Mohylewie	I półrocze II półrocze
6.	Wydanie informatora o Związku Polaków	
7.	Wydanie kalendarza ZPB na 2002 rok	
8.	Wydanie: - gazety Głos znad Niemna - czasopisma „Magazyn Polski”	I półrocze II półrocze
9.	Pielgrzymka działaczy ZPB do Sanktuarium w Budsławiu i Licheniu	czerwiec - lipiec
10.	Republikańska Konferencja Sybiraków w Grodnie	II półrocze
11.	Wyjazd działaczy ZPB do Katynia	II półrocze
12.	Organizacja posiedzeń Rady Naczelnej i Zarządu Głównego ZPB	

IV NAUKA		
1.	Organizacja konferencji poświęconej życiu i twórczości E. Orzeszkowej w Grodnie	październik
2.	Udział w polsko - białoruskiej konferencji naukowej „Droga ku wzajemności” (ZPB - BTRK) w Białymstoku	czerwiec
3.	Zorganizowanie „Okrągłego stołu” o Armii Krajowej	październik
4.	Zorganizowanie Konferencji Popularno - Naukowej pt. „Polacy na Białorusi: historia, stan obecny”	październik
5.	Organizacja Konferencji Naukowo - Praktycznej pt. „Nauczanie języka polskiego na Białorusi: stan obecny, problemy i perspektywy” w Grodnie	maj
6.	Udział w Konferencji Naukowej o Armii Krajowej w Białymstoku	maj
7.	Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesna świadomość narodowa ludności polskiej na Białorusi”	wrzesień
8.	Promocja książek: - Z. Boradyna „Niemien - rzeka niezgody” - W. Preckajty „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród”	wrzesień
9.	Wydanie Polskiego Naukowego kwartalnika na Białorusi	

V PRACA Z MŁODZIEŻĄ		
1.	III Forum Młodzieży Polskiej w Lidzie	kwiecień
2.	Spotkanie absolwentów polskich uczelni wyższych w Grodnie	wrzesień

VI OCHRONA ZABYTKÓW I MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ		
1.	Prace porządkowe na cmentarzach	I półrocze II półrocze
2.	Ekshumacja żołnierzy AK w Raduniu	sierpień
3.	Uczczenie pamięci zmarłych, poległych i pomordowanych	1-2 listopada
4.	Umieszczenie tablicy pamiątkowej w Twierdzy Brzeskiej	lipiec
5.	Udział w uroczystościach kolejnej rocznicy bitwy pod Lenino	lipiec
6.	Udział delegacji OM ZPB w Mińsku w uroczystościach żałobnych w: Kuropatach Ihumieniu (Czerwieniu)	czerwiec - listopad
7.	Gromadzenie wspomnień z okresu międzywojennego, wojennego i powojennego w celu wydania książki Polskiej Pamięci (wg apelu J. Winnickiego).	I półrocze II półrocze
8.	Postawienie krzyża na Górze Pietralewickiej w Słonimiu	I półrocze

VII SPORT I TURYSTYKA		
1.	Turniej siatkówki w Lidzie	kwiecień
2.	Turniej tenisa stołowego	wrzesień
3.	Turniej piłki nożnej	listopad

Ogłoszenie

Zarząd Główny RSZ „Harcerstwo” podaje do wiadomości, że **13 maja 2001 roku o godz. 10.00** odbędzie się posiedzenie Rady Drużynowych w Siedzibie Głównej ZPB

Program posiedzenia:

10.00 - rejestracja
10.30 - obrady
11.00 - rozpoczęcie R.D.
13.00 - obiad

Organizatorzy zapewniają: wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży. Wszelkie informacje można uzyskać pod tel. (8-212) 31652 dh Antoni lub 937636 dh. Ania.

„Czuwaj”

ZG RSZ „Harcerstwo”

UWAGA!

27 maja br. w Domu Polskim w Lidzie odbędzie się młodzieżowy Festiwal Polskiej Piosenki Estradowej.

Zapraszamy do udziału!

Szczegółową informację o festiwalu oraz nuty repertuaru obowiązkowego można uzyskać pod adresem:

**Dział Kultury ZPB,
ul. Dzierżyńskiego 32
230023 Grodno
tel. 72 00 75**

POŁĄCZENI PRZEZ WIEKI

Historia Polaków i Białorusinów ma wiele wspólnego

Polacy i Białorusini jako sąsiedzi i mniejszości narodowe

Problem stosunków polsko-białoruskich tak w przeszłości historycznej, jak i w czasach współczesnych w ostatnich latach dość często pojawia się na łamach prasy polskiej i białoruskiej, staje się także tematem prac naukowych i naukowo-popularnych. Moim zdaniem, nie wydano jednak jeszcze w pełni zwanego opracowania naukowego tego tematu. Ze względu na aktualność polityczną, tak w Polsce, jak i na Białorusi, jest podejmowany najczęściej w opracowaniach publicystycznych.

Trzeba zaznaczyć, że ostatnio w Polsce ukazał się szereg opracowań, dotyczących historii Białorusi i stosunków białorusko-polskich, wydanych przez białoruskich historyków. Spojrzenie na historię Białorusi przez pryzmat białoruskiej mniejszości narodowej w Polsce jest dość oryginalne i w znacznym stopniu różni się od syntez białoruskiej historii wydawanych na Białorusi.

Istnieje dzisiaj ogromna potrzeba podobnego wydania historii Polski i stosunków polsko-białoruskich przez historyków polskiej mniejszości narodowej zamieszkałych na Białorusi. Pozwoliłoby to przyjrzeć się naszym wspólnym dziejom z trochę innego punktu widzenia. Można byłoby dokonać także rzetelnego porównania. Jak wiemy, historia Polaków i Białorusinów, i to nie tylko na Grodzieńszczyźnie i Białostocczyźnie, ma wiele wspólnego. Łączą nas całe wieki wspólnej historii w jednym państwie.

Obecnie Polacy na Białorusi i Białorusini na Białostocczyźnie znajdują się w podobnej sytuacji ze względu na to, że są mniejszością narodową. Zaś jak są przestrzegane ich prawa narodowe w krajach stałego zamieszkania, to już inna sprawa. Rzetelność takiego porównania jest potrzebna tak dla Polaków na Białorusi, jak i dla Białorusinów w Polsce. Skoro nasze państwa dążą obecnie do standardów europejskich w przestrzeganiu praw człowieka, to wiedza o sytuacji mniejszości narodowych, wymiana doświadczenia w działaniu na rzecz odrodzenia kultury i oświaty jest rzeczą nie tylko normalną, ale i niezbędną. Mniejszość narodowa, która znajduje się w lepszej sytuacji prawnej i materialnej (Białorusini w Polsce), powinna pomagać mniejszości narodowej w kraju swego pochodzenia. Dlatego potrzebne są kontakty mniejszości białoruskiej w Polsce z nami — Polakami na Białorusi.

W swoim czasie napisałem szereg artykułów o polskiej mniejszości na Białorusi, o polsko-białoruskich stosunkach w przeszłości historycznej, o ujęciu tego tematu w historiografię rosyjskiej i białoruskiej. Część z nich była opublikowana na łamach **Głosu**. Chciałbym obecnie rozpocząć serię prac mających na celu porównanie sytuacji mniejszościowych Polaków na Białorusi i Białorusinów w Polsce.

rusi i Białorusinów w Polsce. Zapraszam do tego zarówno Polaków z Białorusi i Polski, jak i Białorusinów z Białostocczyzny i Białorusi. Uważam, iż fakt, że białoruska mniejszość w Polsce ma lepsze warunki do rozwoju swojej kultury i oświaty, nie może być przedmiotem naszej zazdrości, powinniśmy dążyć do podobnej sytuacji: poparcia finansowego ze strony państwa białoruskiego naszych centrów kultury, szkół, gazet itd. Działacze białoruscy z Białostocczyzny, którzy mają większe doświadczenia finansowe, polityczne, mogą nam pomóc. Możemy pomagać sobie nawzajem, stając się pomostem do współpracy naszych państw we wszystkich dziedzinach. Idea parytetu, o którym mówią niektórzy, nie powinna być na razie stosowana, chociaż w obecnej sytuacji chcielibyśmy mieć możliwość podobne do możliwości mniejszości białoruskiej w Polsce. Trzeba dążyć nie do wyrównania w biedzie, a do zapewnienia praw mniejszości obydwu narodów.

Obecnie przedstawię pewne dane dotyczące sytuacji białoruskiej mniejszości w Polsce w celu porównania ich z sytuacją Polaków na Białorusi.

Liczebność i rozmieszczenie

Mniejszość białoruska liczy około 200 — 300 tysięcy osób (według danych białoruskich organizacji mniejszościowych) w większości tradycyjnie zajmujących tereny woj. podlaskiego (około licy Hajnówki, Bielska Podlaskiego, Białowieży, Siemiatycz i Białegostoku), gdzie stanowią znaczny odsetek ludności.

Białorusini w Polsce to głównie ludność wiejska, posiadająca niższe wykształcenie od mieszkańców miast oraz grupa inteligencji o wyraźnej świadomości narodowej, która stanowi elitę działaczy białoruskich. Brak jest pośrednich grup społecznych, a przede wszystkim ludności miejskiej, identyfikującej się z mniejszością białoruską. Wraz z emigracją ze wsi do miast spora część ludności prawosławnej, pozostając przy religii prawosławnej, wyrzekła się białoruskości.

Organizacje

- Białoruskie Towarzystwo Społeczno — Kulturalne;
- Związek Białoruski w RP;
- Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”;
- Związek Młodzieży Białoruskiej;
- Białoruskie Towarzystwo Historyczne;
- Bractwo Prawosławne św. Cyryla i Metodego;
- Młodzieżowe Bractwo Prawosławne.

Udział w życiu publicznym

Białoruscy działacze obecnie (w odróżnieniu od okresu PRL) dążą do stworzenia swych frakcji parlamentarnych w polskim Sejmie. W tym celu podczas wyborów są stwarzane komitety wyborcze białoru-

skiej mniejszości narodowej, które oprócz tego o charakterze ekonomiczno-społecznym wysuwają tezy dotyczące politycznych praw Białorusinów w państwie polskim. Osiągnięcia w tej kwestii są na razie dość skromne.

W latach 1991 — 1997 w okręgu białostockim (w wyborach do Sejmu) na komitety wyborcze mniejszości białoruskiej systematycznie głosowało po kilka procent uprawnionych (1997 — 5,22 proc.). W Parlamencie zasiada obecnie dwóch przedstawicieli tej mniejszości (oba kandydowali z listy SLD). W wyborach samorządowych kandydaci białoruscy startowali w różnych koalicjach i komitetach wyborczych (we władzach lokalnych zasiada wielu przedstawicieli tej mniejszości). Mogą oni popierać na szczeblu lokalnym oświatę i kulturę białoruską na koszt województwa, powiatu, gminy.

Oświata

Tradycje nauczania języka białoruskiego są w polskich szkołach publicznych bardzo bogate i sięgają okresu dwudziestolecia międzywojennego. Według danych GUS, szkolnictwo dla Białorusinów w Polsce obejmuje 42 szkoły publiczne, a liczba uczniów tej mniejszości wynosi ogółem ponad 3 tys. Od kilku lat obserwuje się nieznaczny tendencję spadkową. Istotną rolę odgrywa migracja młodzieży pochodzenia wiejskiego do miast i proces jej wtapiania się w polskie środowisko zawodowe. Poza grupami przedszkolnymi, w których nauczanie odbywa się w systemie dwujęzycznym, nauczanie języka białoruskiego jako języka mniejszości prowadzone jest na wszystkich etapach nauczania jako przedmiotu w wymiarze 3-4 godzin tygodniowo.

Prawie wszyscy nauczyciele posiadają kwalifikacje do nauczania języka białoruskiego, czyli ukończone wyższe studia filologiczne. Ministerstwo Edukacji Narodowej powierzyło tworzenie projektów programów nauczania języka białoruskiego, historii i geografii Białorusi, a także opracowanie podręczników do tych przedmiotów społecznej Komisji ds. Reformy Szkolnictwa Białoruskiego. Komisję tę utworzyli głównie nauczyciele. Komisja opracowała nowy program nauczania języka białoruskiego w szkole podstawowej wraz z uzupełnieniem programu nauczania o tematykę regionalną zarówno dla szkół podstawowych, jak gimnazjów i liceów. W 1994 roku programy te zostały zatwierdzone przez MEN do użytku szkolnego. Obecnie trwają prace nad nowelizacją programu nauczania języka białoruskiego w szkołach średnich. Podręczniki są wykupywane z wydawnictwa przez MEN i przekazywane szkołom. Uczniowie dostają je bezpłatnie, ale po zakończeniu roku szkolnego zobowiązani są do ich zwrotu.

Szkoły, prowadzące naukę dla mniejszości narodowych, w tym mniejszości białoruskiej, dysponują subwencją oświatową, zwiększoną o 20 proc. w przeliczeniu na jednego ucznia w stosunku do innych szkół.

Zgodnie z wprowadzonymi przepisami, wynikającymi z reformy oświaty, gimnazja dla mniejszości są bezobwodowe (nie obowiązują je kryteria co najmniej 150 uczniów w obwodzie), a klasy szkolne można tworzyć już dla 7 uczniów w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum oraz dla 14 uczniów w przypadku liceum.

Działalność kulturalna

Do największych imprez kulturalnych organizowanych przez mniejszość białoruską należą:

- Festiwal „Piosenka Białoruska” w Białymstoku;
- Święto Kultury Białoruskiej w Białymstoku;
- Święto Kupalle w Białowieży;
- Festiwal Białoruskiej Muzyki Młodzieżowej „Basowiszczyna”;
- Jesień Białoruskiej Poezji Śpiewanej w Warszawie.

Przy gminnych i miejskich domach kultury działają następujące chóry i zespoły artystyczne:

- Chór przy Zarządzie Miejskim Białoruskiego Towarzystwa Społeczno — Kulturalnego w Białymstoku;
- „Wasiloczki” przy Bielskim Domu Kultury w Bielsku Podlaskim;
- Chór Hajnowskiego Domu Kultury;
- Zespół estradowy „Małanka” w Bielsku Podlaskim;
- „Żurawinki”, zespół śpiewaczy w Ogródnickach;
- „Chłopcy Rybołowci” — zespół męski z Ryboł.

Oprócz tego prowadzi się działalność artystyczną wśród młodzieży białoruskiej, realizowaną poprzez zespoły wokalne — instrumentalne, zespoły rockowe, konkursy recytatorskie i rajdy. Te wszystkie zespoły funkcjonują dzięki wsparciu finansowemu samorządów.

Środki masowego przekazu

Istotnym elementem kultury białoruskiej jest bogata działalność wydawnicza w języku białoruskim oraz w języku polskim, popularizująca kulturę białoruską. Szeroką działalność wydawniczą prowadzą głównie dwa stowarzyszenia: Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża” i Białoruskie Towarzystwo Historyczne. Wydają między innymi zbiory esejów i poezji białoruskiej. Białoruskie Towarzystwo Historyczne wydaje Białoruskie Zeszyty Historyczne, zawierające teksty z zakresu białorusistyki, np. opisujące badania nad historią pogranicza polsko — białoruskiego. Najważniejsze tytuły prasowe:

- „Niwa” — tygodnik;
- „Czasopis” — miesięcznik;
- „Przegląd Prawosławny”;
- „Fos” — kwartalnik;
- „Białoruskie Zeszyty Historyczne” — półrocznik.

W Polskim Radiu w Białymstoku funkcjonuje redakcja białoruska. Program w języku białoruskim nada-

je się przez pół godziny dziennie i przeznaczony jest on dla mieszkańców Białostocczyzny. Od 1999 roku działa Radio „Racja”, które swoje programy kieruje głównie do odbiorców na Białorusi. Radio „Racja” stara się pełnić rolę w pełni niezależnego i obiektywnego środka przekazu, który komentuje i omawia bieżące wydarzenia na Białorusi i na świecie.

Polscy Białorusini mają także swój program telewizyjny, który nadaje ośrodek białostocki TVP. Jest on częścią bloku programowego, przygotowanego przez ten ośrodek dla mniejszości narodowych, zamieszkujących okolice Białegostoku.

Życie religijne

Zdecydowana większość przedstawicieli mniejszości białoruskiej należy do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Pozostali są katolikami. Białorusini mieszkają głównie na terenie dwóch diecezji: warszawsko-bielskiej i białostocko-gdańskiej.

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny jest drugim co do wielkości Kościołem w Polsce. Ogólną liczbę wiernych szacuje się na około 600 tys. Kościół posiada 6 diecezji, 21 dekanatów i 243 parafie. Pracuje w nim 260 duchownych. Trzeba pamiętać, że do Kościoła prawosławnego na Białostocczyźnie należą także i Ukraińcy. Tereny zamieszkałe przez Białorusinów i Ukraińców dzieli mniej więcej rzeka Narew. Istnieje problem zaliczania ludzi wiary prawosławnej do Ukraińców czy Białorusinów. Bowiem obydwie organizacje mniejszościowe twierdzą, że większość w tych czy innych miejscowościach należy do nich.

Język białoruski nie jest używany w cerkwiach na Białostocczyźnie, a nabożeństwa odbywają się w języku staro-cerkiewno-słowiańskim, kazania natomiast wygłasza się w języku rosyjskim lub języku polskim. Jedynie w cerkwi św. Sofii w Białymstoku nabożeństwa odbywają się w języku białoruskim. Podobnie jest z nauczaniem religii. Tylko nieliczni księża używają podczas katechezy języka białoruskiego. Działacze białoruscy wielokrotnie prowadzili rozmowy na ten temat z dostojnikami Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, jednak jak dotąd nie przyniosły one żadnych rezultatów.

Kwestie językowe

Od kilku lat białoruscy działacze narodowościowi zgłaszają problem dotyczący przywrócenia historycznego brzmienia, w wersji białoruskiej, nazw wsi Białostocczyzny oraz wprowadzenia nazw topograficznych na terenie zamieszkanym w większości przez Białorusinów w dwóch wersjach językowych - polskiej i białoruskiej.

Wsparcie państwa

Państwo polskie wspomaga działania podejmowane na rzecz kultywowania tradycji i kultury mniejszości narodowych, w tym mniej-

szości białoruskiej. Realizowane są one poprzez organizowanie festiwali, konkursów, spotkań literackich i przeglądów zespołów artystycznych.

W latach 1997 - 2000 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego finansowało tygodnik „Niwa” i miesięcznik „Czasopis”, wydawnictwa książkowe i imprezy organizowane przez stowarzyszenia. W roku 2000 Departament Kultury Mniejszości Narodowych MKiDN dotował między innymi: Festiwal „Piosenka Białoruska” w Białymstoku, Święto Kultury Białoruskiej, Kupalle w Białowieży, wydanie Kalendarza Białoruskiego na rok 2000, działalność amatorskich zespołów artystycznych, „X Muzyczne Dialogi nad Bugiem” w Mierniku, Noc Kupaly w Białymstoku oraz warszawskie spotkania z piosenką białoruską.

Środki z budżetu państwa polskiego stanowią podstawowe źródło finansowania kultury i szkolnictwa białoruskiego w Polsce. W roku 1999 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeznaczyło na potrzeby mniejszości białoruskiej kwotę 1 mln 120 tys. złotych (ok. 280 tys. USD). Na rok 2000 zaplanowano kwotę 1 mln 241 tys. złotych (ok. 310 tys. USD).

Szkolnictwo białoruskie i imprezy kulturalne są finansowane dodatkowo przez budżet województwa, miast, powiatów i gmin.

Postulaty

Do najważniejszych postulatów organizacji białoruskich należą:

- wprowadzenie języka białoruskiego do urzędów na terenie woj. białostockiego jako języka pomocniczego;
- obowiązkowe nauczanie języka białoruskiego w gminach, w których zamieszkała tam Białorusini stanowią większość;
- przywrócenie historycznych nazw miejscowości w woj. białostockim, zniesionych w latach 60. i 70.;
- dokończenie budowy Muzeum Białoruskiego w Hajnówce i utworzenie przy nim Centrum Kultury Białoruskiej (w Białymstoku działa Centrum Kultury Białoruskiej);
- zwiększenie ilości czasu antenowego audycji telewizyjnych przeznaczonych dla społeczności białoruskiej na Białostocczyźnie;
- uchwalenie ustawy o mniejszościach narodowych;
- zwiększenie środków z budżetu państwa na wspieranie kultury białoruskiej.

Przedstawiona sytuacja Białorusinów w Polsce i ich główne postulaty działalności są tylko zapowiedzią tego problemu na łamach **Głosu**. Mam nadzieję, że ten temat będzie podejmowany i nie tylko w naszej gazecie. Zapraszam przedstawicieli mniejszości narodowej (polskiej i białoruskiej), naukowców, dziennikarzy obydwu krajów, państwowych urzędników do przedstawienia swojej wizji funkcjonowania polskiej mniejszości na Białorusi, a Białorusinów — w Polsce.

dr Tadeusz KRUCZKOWSKI

Zamkowe wzgórze

ciąg dalszy z nr. 15

Okresy zaniedbania

Późniejsi władcy polscy nie odwiedzali Grodna tak często. Zabudowa skarpy nadniemeńskiej okresowo popadała w zaniedbanie lub z konkretnych okazji była poddawana renowacji.

Na mocy przywileju Zygmunta III z 1588 roku miasto i okoliczne włości na zawsze stały się królewską — ekonomią grodzieńską. W 1611 roku na zamku pomieszczono archiwum i biuro sądu grodzieńskiego. W 1633 roku król Władysław IV przyjął w Grodnie poselstwo weneckie z Tiepolim, sześć lat później — elektora brandenburskiego Jerzego Wilhelma. Od 1635 roku na drugim brzegu rzeki, bliżej mostu, zaczęto wznosić na przedmieściu zespół kościoła i klasztoru franciszkanów z fundacji Zuzanny i Eustachego Kurców.

W wielką ruinę popadło całe miasto w czasie wojen z Moskwą i Szwedami za Jana Kazimierza. Nowe szanse rozwoju pojawiły się wraz z decyzją Konstytucji 1673 roku ustanawiającej sejmy alternatywnie litewskiej właśnie w Grodnie.

Jak silnie napedzającym koniunkturę czynnikiem były sejmy widać doskonale na przykładzie nie tylko Grodna. Pod kierunkiem kanclerza Wielkiego Księstwa Litewskiego — Krzysztofa Paca, dzierżawcy ekonomii grodzieńskiej — przystosowano budowle zamkowe do potrzeb Sejmu. Dokonano więc adaptacji pałacu Batorego na siedzibę Senatu. Dla posłów rozbudowano oficynę na linii płaskowyżu od strony Niemna. W czasie tej przebudowy ganek pałacowy został zmieniony w ryzalit.

Sale sejmowe

Jerzy Lilejko w swoich najnowszych ustaleniach konstatuje, że — w zgodzie ze strukturą organizacyjną polskiego parlamentu — wzorem dla rozwiązania grodzieńskiego w obrębie Starego Zamku musiało być funkcjonalne ukształtowanie sal sejmowych na Zamku Królewskim w Warszawie. Dlatego też sądzi, że obie izby — poselska i senatorska — obradowały w piętrowym, specjalnie wystawionym skrzydle od strony rzeki, wystawionym w latach 1673-1678; nie przesądza, czy obie umieszczono na parterze, czy senatorską na piętrze. Według tej koncepcji, wielka sala w pałacu Batorego pełniaby funkcję audiencyjną. Pierwszy Sejm Walny w Grodnie odbył się w 1678 roku za panowania Jana III i trwał od 15 grudnia do 4 kwietnia roku następnego, jednakże ani samo miasto, ani wzgórze zamkowe nie znalazły uznania w oczach posłów, których większość wcześniej odjechała z Grodna narzekając na niewygody. Dziesięć lat później miał tu miejsce Sejm Walny w obecności całej świty króla Jana III, łącznie z królową Marią Kazimiერą, oraz w wielkiej obsadzie dyplomatycznej.

Tylko jeden Sejm Walny — w 1693 roku — odbył się jeszcze w budowlach składających się na zespół Starego Zamku, który uległ

zniszczeniu w 1708 roku. Udział Polski w wojnie północnej za Augusta II, która od 1702 do 1709 roku toczyła się głównie na ziemiach polskich, spowodował wyniszczenie Grodna przez armie rosyjską i szwedzką. Na początku XVIII wieku spory fragment wzgórza, łącznie z budynkiem mieszczącym salę Poselską, oberwał się od całości i wpadł do rzeki. Następny Sejm Walny — zwołany do Grodna po ćwierćwieczu — odbył się w pałacach w głębi miasta.

Pałac Augustów

Jak sugeruje Stanisław Szymański, autor monografii tak zwanego Nowego Zamku w Grodnie, August II po roku 1726 rozpoczął budowę tej rezydencji. Budowlę wzniesiono na wzgórzu nadniemeńskim sąsiednim do Starego Zamku, gdzie dawniej stał Domus Regia, a gdzie u schyłku XVII wieku postawiono drewniany dwór Ossolińskiego wraz z całą zabudową gospodarczą. Teraz ich miejsce zajęła siedziba królewska. W północno-wschodniej połowie gmachu na planie podkowy, od strony miasta wydzielono specjalne sale na potrzeby zjazdów sejmowych.

Dziesięć lat później, za Augusta III podjęto decyzję o rozbudowie nowego pałacu. Został on podwyższony, a jego skrzydła wydłużone i poszerzone. Fasada korpusu liczyła 23 osie od

ogrodu, a 15 między skrzydłami od dziedzińca. Centralna część korpusu miała z obu stron ryzalit. Akceptację Augusta III zyskały dwa pawilony: jeden był domem straży, a w drugim mieściła się kuchnia obsługująca tylko króla. Ustawiono je poza dziedzińcem, symetrycznie, lecz ukośnie, od północnego zachodu. Między nimi na osi założenia znajdowała się brama na dwóch murowanych i tylnych słupach, na których umieszczono rzeźbione sfinksy z amorkami; stylowo — barokowy klasycyzm w guście francuskim.

Architektura barokowego pałacu Augusta III była relatywnie surowa. Dlatego podróżnik Wilhelm Schlemmer mógł powiedzieć o nim w 1752 roku: „*ni-gdzie ozdób albo stylu architektonicznego nie wykazuje*”. Przed 1752 rokiem powstała kaplica, na osi ryzalitu ogrodowego, z krytym przejściem z pałacu, zbudowana na planie prostokąta.

Co do autorstwa tego założenia opinie badaczy są podzielone. Walter Hentschel, badacz niemiecki i Anatol Kulagin, badacz białoruski, uważają, że powstał według projektów Carla Friedricha Pöppelmanna. Za Augusta III założono na podkowiastym, niedużym płaskowyżu od strony mostu na Niemnie ogród parterowy.

Po 32 latach przerwy odbyły się w Grodnie jeszcze dwa sejmy za króla Stanisława Augusta. Architekt Józef de Sacco z Werony unowocześnił tylko wnętrze nowego pałacu. Przed wielkimi zjazdami pałac tradycyjnie przechodził remonty i renowacje. Ożywiało się całe miasto. W Grodnie, w tak zwanym Nowym Zamku, odbył się ostatni Sejm Pierwszej Rzeczypos-

Brama wjazdowa Nowego Zamku w Grodnie

politej — ponura historia, która ma obfitą literaturę. W 1795 roku Stanisław August podpisał tu abdykację i mieszkał jeszcze dwa lata. Po jego wyjeździe nastąpiło tu panowanie rosyjskie. Zwyczajem zaborców, gmachy monumentalne zajęło wojsko. Miasto traciło szybko na znaczeniu. Pałace królewskie ulegały dewastacji.

Odbudowa

W Polsce Odrodzonej dawne budowle królewskie przejęło polskie wojsko. Jednakże od 19 lipca do 25 września 1920 roku trwała okupacja miasta przez bolszewików. Dopiero w 1921 roku Grodzieńszczyzna przeszła w skład województwa

KALENDARIUM

białostockiego.

Na mocy rozkazu generała L. Berbeckiego z dnia 29 sierpnia 1924 roku i późniejszych, podjęto decyzję o odbudowie i restauracji Zamku Starego pod kierunkiem architekta Bruno Zborowskiego i pomieszczeniu w nim muzeum historyczno-artystycznego. W 1924 roku znaczna część góry zamkowej runęła do rzeki. W tym czasie Zakład Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej prowadził pod kierunkiem Jarosława Wojciechowskiego badania archeologiczno-architektoniczne.

W Nowym Zamku umieszczono szpital wojskowy. Samowładczy konserwator tego obiektu, Diamand, dokonał niefachowej

restauracji. Wezwano w 1924 roku z Warszawy rzeźbiarza Jana Biernackiego w celu uratowania osiemnastowiecznych rzeźb. W 1928 roku rozpoczęto umacnianie skarpy nadniemeńskiej i budowę bulwaru, który ulepszano do 1932 roku.

W latach 1932-1933 pracami archeologicznymi na Starym Zamku kierował Józef Jodkowski. Zrodziła się też koncepcja, do której realizacji zawiązał się Komitet Uczczenia Pamięci Stefana Batorego, aby na rok 1936 — gdy miało 350 lat od śmierci króla — adaptować Stary Zamek na muzeum historyczne. Przewodniczącym komitetu został generał Franciszek Kleberg. Zabezpieczono wów-

czas ciągle osuwającą się skarpe.

W planie było utworzenie podziemnej ekspozycji architektonicznej w zachowanych relikwach budowli sakralnych na terenie Starego Zamku. Pracami archeologicznymi (po Jodkowskim) kierował do 1939 roku Zdzisław Durczewski. W 1937 roku kontynuowano prace konserwatorskie, na później odkładając odbudowę pałacu Batorego. Jarosław Wojciechowski napisał w 1938 roku: „*Zamek Batorego dawno już przestał być dziełem sztuki*”.

Po wojnie na terenie Starego Zamku prace badawcze prowadził od 1949 do 1954 roku rosyjski archeolog N. Woronin. W przebudowanym Nowym Zamku mieścił się w ZSRR grodzieński komitet partii komunistycznej. Dziś — w Republice Białoruś — zajmuje go wiele instytucji kulturalnych, w tym muzeum archeologiczno-historyczno-przyrodnicze. W Starym Zamku mieści się jego pozostała część.

Od kilku lat mówi się głośno w Grodnie i Mińsku o rekonstrukcji pałacu Batorego i zabudowy tego wzgórza. W latach 1977-1981 i 1985-1988 na obszarze Starego Zamku badania prowadził Białoruski Instytut Konserwatorsko-Projektowy przy współpracy Instytutu Archeologii Rosyjskiej Akademii Nauk. Opierając się na ich wynikach, zespół z W. Baczkowem na czele przygotował projekty rekonstrukcji zabudowy na terenie Starego Zamku. Chciałabym w tym miejscu wyrazić nadzieję, że przed zakończeniem prac projektowych polscy badacze — znawcy przedstawionej tu pokrótce problematyki — zostaną zaproszeni do dyskusji.

Bożena WIERZBICKA

Odezwa do mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego

Do mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Kraj wasz od stulikutdziesięciu lat nie zna swobody, uciskany przez wrogą przemoc rosyjską, niemiecką, bolszewicką — przemoc, która, nie pytając ludności, narzucała jej obce wzory postępowania, krępujące wolę, często łamiące życie.

Ten stan ciągłej niewoli, dobrze mi znany osobiście, jako urodzonemu na tej nieszczęśliwej ziemi, raz nareszcie musi być zniesiony i raz wreszcie na tej ziemi, jakby przez Boga zaplanowanej, musi zapanować swoboda i prawo wolnego, niczym nie skrepowanego wypowiedzenia się o dążeniach i potrzebach.

Wojsko polskie, które ze sobą przeprowadziłem dla wyrzucenia panowania gwałtu i przemocy, dla zniesienia rządów krąjącym wbrew woli ludności — wojsko to niesie wam wszystkim wolność i swobodę.

Cheć dać wam możliwość rozwiązania spraw wewnętrznych, narodowościowych i wyznaniowych tak, jak sami sobie tego życzyć będziecie, bez jakiegokolwiek gwałtu lub nacisku ze strony Polski.

Dlatego to, pomimo że na waszej ziemi grzmią jeszcze działa i krew się leje — nie wprowadzam zarządu wojskowego, lecz cywilny, do którego powołuję będący ludźmi miejscowych, synów tej ziemi.

Zadaniem tego zarządu cywilnego będzie:

1) Ułatwienie ludności wypowiedzenia się co do losu i potrzeb przez

swobodnie wybranych przedstawicieli. Wybory te odbędą się na podstawie tajnego, powszechnego, bezpośredniego, bez różnicy płci głosowania.

2) Danie potrzebującym pomocy w żywności, poparcie pracy wytwórczej, zapewnienie ładu i spokoju.

3) Otoczenie opieką wszystkich, nie czyniąc różnicy z powodu wyznania lub narodowości.

Na czele zarządu postawiłem Jerzego Osmołowskiego, do którego bezpośrednio, lub do ludzi przez niego wyznaczonych, zwracajcie się o otwarcie i szczerze we wszelkiej potrzebie i sprawach, które was bolą i obchodzą.

Wilno, 22 kwietnia 1919r.

Józef PIŁSUDSKI

Marszałek Józef Piłsudski

Urodzony w 1867 roku w Żuławie, Józef Piłsudski wychowywał się w atmosferze kresowego dworu, w atmosferze krwawej legendy 1863 roku. Jego nauczycielami byli głównie ulubieni poeci matki: Słowacki, Krasiński, Mickiewicz, Niemcewicz. Utwory odma- wiało się w domu jak modlitwy. Ktoś podzielił uczonych na samouków i nieuków. Piłsudski prawie całą swoją wiedzę zdobywał jako samouk. Dotyczy to najpierw wiedzy zdobywanej wbrew szkole rosyjskiej, potem studiów wojskowych i badań historycznych, zwłaszcza okresu Powstania Styczniowego.

Marszałek był jednym z ostatnich wielkich polityków, którzy sami pisali swoje artykuły i przemówienia. Jako uczeń romantyków, Piłsudski często improwizował przemówienia. Improwizował także wielogodzinne wykłady. O metodzie swej pracy powiedział: „*Systematyczność jest przeciwna mojej naturze... muszę improwizować*”.

Zdawał sobie sprawę, że staje się postacią historyczną, że przypisywane mu są czyny

i słowa, z którymi nie miał niczego wspólnego.

W polityce wschodniej usiłował realizować koncepcję federacyjną wobec Litwy i Białorusi, jako zmodyfikowaną ideę Rzeczypospolitej przedrozbiorowej.

Gdy wódz wznosił toast „*za naszą uczciwą politykę kresową*”, nie był to czczy frazes, lecz wytyczna, którą w postępowaniu starał się kierować.

AD

FUNDACJA MŁODEJ POLONII:
POLSKA-EUROPA-ŚWIATOgłasza Międzynarodowy
Otwarty
Konkurs Plastyczny 2001

Warunki Konkursu:

I. Do udziału w konkursie organizatorzy zapraszają dzieci i młodzież polonijną w kategoriach wieku: do lat 9, od lat 10-14 i od lat 15 wżwż z krajów europejskich i pozaeuropejskich, nie mieszkającą w Polsce. W konkursie mogą brać udział prace dotąd nigdzie nie publikowane. Termin przysyłania prac: **20 maja 2001r.**

II. Konkursy i wystawy prac można organizować także zbiorowo w szkołach polonijnych, gdzie komisja powołana przez dyrektora wybierze około 10 do 15 najlepszych prac i prześle je do 20 maja 2001r. na adres organizatora, do Warszawy.

III. Prace winny być oznaczone na odwrocie imieniem i nazwiskiem, wiekiem autora, dokładnym adresem (kraj, miasto, ulica, nr domu i mieszkania, ew. telefon)

IV. Organizatorzy ustalają następujący regulamin konkursu:

Temat Konkursu:

**"Skarby kultury polskiej w
tysiącleciu - wspólnym dziedzictwem
kulturowym"**

Cele konkursu:

- rozbudzanie więzi uczuciowej z krajem przodków,
- poznanie polskich symboli narodowych, zabytków sztuki świeckiej i sakralnej,
- przybliżanie związków kultury polskiej z krajem zamieszkania, w celu zaszczepienia takich wartości jak otwartość, tolerancja, ciekawość świata,
- rozbudzanie wyobraźni dzieci i młodzieży.

Tematyka konkursu:

- budowle, zabytki, pomniki, symbole miast; zespoły przyrodnicze, góry, jeziora, morze; legendy, fakty historyczne, sławni Polacy,
- i wszystko inne, co może zainspirować młodego twórcę, a co wiąże się z tematem konkursu.

Technika i forma prac:

- papier rysunkowy A3 i A4 plus 2 cm passe-partout w dowolnym kolorze,
- duża dowolność technik: ołówek, kredka, farby oraz techniki łączone, także artystyczna technika komputerowa.

Jury: Komisja plastyków z Pałacu Kultury w Warszawie, inni artyści plastycy oraz przedstawiciele Zarządu Fundacji.

Nagrody: dyplomy, nagrody rzeczowe, pobyty w Polsce. Ogłoszenie wyników konkursu odbędzie się na początku lipca 2001r., a uroczyste wręczenie nagród odbędzie się w czasie 4-dniowego sympozjum 1 sierpnia 2001r.

Nagrodzone, wyróżnione oraz zakwalifikowane do wystawy prace będą prezentowane na wystawie pokonkursowej w Domu Polonii w Warszawie przy Krakowskim Przedmieściu 64.

Informacji udziela organizatorzy:

Szef biura: mgr Józef Kaczmarek

tel/fax: (0 22) 663-77-12, komórkowy: 0 602 658 562, e-mail: fmp@fmp.com.pl

Komisarz konkursu: mgr Władysław Rejzner

tel. (0 22) 7980 106, kom. 0 607 326 527

Winszujemy serdecznie Księdzu-Dzikanowi **Edmundowi DOWGIŁOWICZOWI-NOWICKIEMU** z okazji otrzymania nagrody - odznaki pamiątkowej - "2000 lat chrześcijaństwa" - za rzetelną pracę na rzecz odrodzenia duchowej i kulturowej spuścizny.

Dziękujemy za czułe Księdza serce, za pomoc ludziom. Szczerze życzymy Księdzu zdrowia i szczerych łask Bożych. Niech dobry Pan Bóg daje Księdzu nowe siły, a Matka Boska Łaskawa otula Księdza zawsze swoją opieką i miłością

**parafialny komitet kościoła Bożego Ciała
w Nieświeżu**

Gratulacje!

Z okazji 10-lecia kapłaństwa Czcigodnego Księdza Proboszcza **Pawła GOLINSKIEGO** z Trokiel składamy najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, pogody ducha, wytrwałości na trudnej drodze życia, szczęścia, owocnej pracy duszpasterskiej i błogosławieństwa Bożego oraz opieki Matki Boskiej Trokielskiej

**Zarząd oddziału
SZ ZPB w Trokielach
oraz Zarząd RO ZPB
w Werenowie**

Z okazji imienin Czcigodnego Księdza **Marka PASIUTA** z Dokszyc składamy najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, długich lat życia, cierpliwości, Bożego błogosławieństwa oraz opieki Matki Bożej w trudnej pracy duszpasterskiej. Bóg Ci zapłać za Twój ofiarny trud i szczerą naszą parafii oddanie. Bądź z nami zawsze

**wierni
z Królewsczyzny**

Czcigodny Księżu Pałacie **Jarosławie HRYNASZKIEWICZU**, w dniu Twoich imienin chciałbym Ci życzyć szczęścia, zdrowia, długich lat życia, pomyślności we wszystkich przedsięwzięciach oraz dobrej posługi kapłańskiej, aby Matka Boska zawsze miała Cię w swojej opiece

kleryk Sławek

W dniu imienin Czcigodnego Księdza Proboszcza **Jarosława HRYNASZKIEWICZA** z Makarowiec składamy serdeczne życzenia zdrowia i radości. Niech Zmartwychwstały Chrystus błogosławi Cię i wynagrodzi łaskami, a Matka Boża otuli opieką.

Dziękujemy Ci za duchową opiekę nad parafią, pomoc i troskę o nas i naszych dzieci

**komitet kościelny oraz
wdzięczni parafianie**

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Kustoszowi Sanktuarium NMP Trokielskiej **Pawłowi GOLINSKIEMU** z okazji 10-lecia kapłaństwa

życzymy dużo zdrowia, obfitych łask Chrystusowych, błogosławieństwa i nieustannej opieki Matki Najświętszej oraz stokrotnych płonów na powierzonych przez Pana niwie

**Zarząd oddziału
SZ ZPB
w Bieniakoniach**

W dniu imienin Księdza **Jerzego WIERZCHOWSKIEGO** składamy moc najserdeczniejszych życzeń zdrowia, cierpliwości, błogosławieństwa Bożego na ciężką pracę apostołską.

Niech dobry Bóg spełnia wszystkie Twoje pragnienia i nadzieje

**Zarząd oddziału
SZ ZPB w Jeziorach**

Składamy gorące imieninowe życzenia Czcigodnemu Księdzu **Jerzemu WIERZCHOWSKIEMU**: zdrowia, radości i wszelkiej pomyślności.

Łączymy wyrazy podziękowania za opiekę nad nami

**dziecięcy zespół
"Effata" z Jezior**

Z okazji imienin Księdza **Jerzego WIERZCHOWSKIEGO** życzymy dużo zdrowia, pogodnych dni, radości, pomyślności oraz błogosławieństwa Bożego na długie lata.

Przyjmij podziękowania za opiekę nad nami.

Serdeczne Bóg zapłać **chór kościoła
pw. Chrystusa Króla
w Jeziorach**

Z okazji imienin Księdza **Jerzego WIERZCHOWSKIEGO** moc najserdeczniejszych życzeń zdrowia, długich lat życia, wytrwania w ciężkiej pracy duszpasterskiej, błogosławieństwa Bożego oraz nieustającej opieki Matki Bożej składają **wdzięczni parafianie ze wsi Starzyna**

Rodzina
śp. Franciszka WASZKIEWICZA
serdecznie dziękuje kierownictwu Związku Polaków na Białorusi za pomoc w organizacji pogrzebu.

PIOSENKA NA ŻYCZENIE

Złota rybka

Muzyka: S. Moniuszko
Słowa: J. Zachariasiewicz

2. "Ach tam wieczna zima, Smętne życie tam, Wiosny nigdy nie ma, Tu ja kwiaty mam!"

"Nęcisz mnie daremnie, Niczym kwiatek twój, Zimna dusza we mnie, Zimna krew jak źródło.

3. Próżna twa tęsknota! Przestań o mnie snić, Bo ja rybka złota, W zimnie muszę żyć."

Westchnął chłopiec młody, Lecz nie płakał, nie, Dołem sinej wody Złota rybka mknie.

Kochanej mamie i babci **Aleksandrze KLIMOWICZ** w dniu urodzin dobrego zdrowia, szczęścia, pogody ducha, niewyczerpanych pokładów energii, uśmiechu na co dzień, pociechy z wnuków oraz błogosławieństwa Bożego na dalsze lata

**życzą dzieci
i wnukowie**

Leonardzie WIESIELIK i jej córce **Swietłanie** z okazji urodzin życzymy mocnego zdrowia, szczęścia, sukcesów w życiu osobistym i pracy, pogodnych dni i opieki Matki Boskiej Nieustającej Pomocy

**rodzina
Olechówików**

Uśmiechnij się

- Czy poprawisz w tym tygodniu pałę z polskiego? - pyta pani ucznia.

- Nie wiem, jeszcze nie czytałem swojego horoskopu.

Pan Kowalski mówi do kelnera:

- Kiedy zjadłem ten wasz gulasz, rozboleł mnie żołądek.

- Proszę pana, tu jest restauracja, a nie pogotowie ratunkowe.

- Przechodzimy na drugą stronę ulicy, bo naprzeciw idzie Kowalski, a ja go nie lubię.

- A ile mu jesteś dłużny?

☺☺☺☺

- Jasiu, kim chcesz zostać, jak dorośniesz? - pyta nauczyciel.

- Świętym Mikołajem - odpowiada bez zastanowienia Jaś.

- Pewnie dlatego, że roznosi prezenty?

- Nie, dlatego, że pracuje tylko jeden dzień w roku.

KARTKI
Z KALENDARZA

22.04. 1919 - Odezwa Józefa Piłsudskiego *Do mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego*, obiecująca prawo do samookreślenia dla narodu litewskiego i białoruskiego.

23.04. 997 - Męczeńska śmierć bpa **Wojciecha** (ur.ok.956).

5.04.1333 - Koronacja **Kazimierza Wielkiego** na króla Polski.

1025 - Koronacja **Bolesława Chrobrego** na króla Polski.

27.04.1940 - Utworzenie obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu.

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 linię (28 znaków):

ogłoszenie	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.
zwykłe	240 rub/ lin;	200 rub/ lin;
pogrubioną czcionką	360 rub/ lin;	300 rub/ lin;
w czarnej ramce	300 rub/ lin;	w czerwonej 360 rub/ lin;
matrymonialne	420 rub/ lin;	390 rub/ lin;
nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm	1400 rub	

Numer konta Biełbiznesbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Czy pamiętasz, że...

23 kwietnia - *Wojciecha, Idziego*
24 kwietnia - *Jerzego, Fidelisa*
25 kwietnia - *Marka, Jarosława*
26 kwietnia - *Marzeny, Kleta*
27 kwietnia - *Zyty, Felicji, Józefa*
28 kwietnia - *Piotra, Ludwika*
29 kwietnia - *Katarzyny, Hugona*

Wydawca: **ZS "Związek Polaków na Białorusi"**

Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32

Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75

e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by

glosznadniemna@yahoo.com

Internet: <http://glos-znad-niemna.virtualave.net>

Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16

Redaktor naczelny Andrzej DUBIKOWSKI

Redaktorzy: Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora

naczelnego), Irena EJSMONT (redaktor wydania), Wiktor

SAWONIAKA (sekretarz redakcji), Halina EJSMONT,

Andrzej Pisalnik, Waldemar PRECKAJŁO, Iness TODRYK

Korekta: Alina EJSMONT, ALICJA SAMIEC

Obsługa komputerowa: Jolita ONIŠKO, Anna SKORB

Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub

miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na

Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce

przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258

Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 455 BYB, w

sprzedaży w kioskach - 100 BYB.

© "Głos znad Niemna". Wszystkie prawa zastrzeżone

(łącznie z tłumaczeniem na języki obce.)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji.

Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega sobie prawo do skracania, adiustacji materiałów i zmiany

tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863

Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы

Заказ № - 1457. Наклад 6860 асобнікаў.

Штогдыднёвік "Глос знад Нёмна" (на польскай мове)

ISSN 1563-3233

Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага 32

Друк: Гродзенская абласная ўнітарная поліграфічная

прадпрыемства "Гродзенская друкарня"

Гродна вул.Паліграфістаў 4

Падпісана да друку 19.04.2001 у 1500

Якaсь друкa адпaвiдaє якaсь прадстaўлeных рэдакцыйнa

дыяпазaтытaвaў.

BĄDŹMY
W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69